Album vzpomínek na Volyň

I - II

Ze zapůjčených materiálů sestavil Antonín Holec

Uničov 2006

Obsah

Poklady ze skříněk po babičkách ... 3
Příběh paní Londové roz. Čejkové, Pavlíčkové z Hlinska ... 24
Příběh Lenči (Heleny Bohuslavové-provdané Bendlové) ... 38
U Bohuslavů v Podcurkově ... 54
Podcurkov 1998 ... 60
Ketnerovi ... 61
U Voláků v Ulbárově ... 63
Na návštěvě v Ulbárově 1998 ... 69
U Sedláčků v Ozeranech ... 78
Černý Les ... 81
U Holců v Černém Lese ... 82
Znovu jsme navštívili Volyň ... 92
Navštívili jsme Počájev ... 94
U Holců v Sudicích ... 96
Mince ... 98
Památky z Volyně ... 103
Pak ale přišly horší časy, na které se těžko vzpomíná ... 108
U Zahrádků v Hlinsku ... 111
Táhne nás to domů ... 117
České noviny vydávané v Kyjevě ... 126
Kvasilov ve světle přítomnosti. ... 127
Z Volkova ... 129
Z Borjatina ... 130
Z Moldavy ... 130
Z Moskvy ... 131
Beseda s členem kyjevské dumy p. J. Zívalem ... 131
Situační mapa Ulbárova rok 1938 ... 136
Internet nám našel člena rodiny ... 139
K čemu ještě nám může sloužit historie? ... 145

Poklady ze skříněk po babičkách

Každému se jistě stalo, že našel doma skříňku, obálku nebo otevřel místo, kde našel věci, o kterých vůbec nevěděl nebo na které už dávno zapomněl.

Věci nebo obrázky, které on sám, nebo jeho předchůdci pečlivě schraňovali. Začnete prohlížet a probírat se těmi poklady a ve vás se začnou probouzet vzpomínky na vlastníky těchto památek a na dobu, ve které žili a která se svým způsobem dotýká i vás. Chceme se proto pokusit vyvolat ve vás stejné pocity a chuť zamyslet se nad historií rodiny a ostatních lidí okolo ní. Vzpomenout na místa, kde žili naši na Volyni, na jejich práci a jejich život. Tento sešit není jenom album fotografií, jsou v něm obrázky několika rodin, které nám je poskytly a které nám můžou vyprávět o tehdejší době a lidech na Volyni.

Děkujeme za ně těm, kteří je ochraňovali a umožnili nám je dnes prohlížet. Budete-li v tomto sešitě listovat, prohlédněte si fotografie, nechte se unést vzpomínkami. Hledejte své, třeba někoho poznáte a třeba ani ne. Tisk není dokonalý a mnohdy ani fotografie nejsou dobré. Jsou poznamenané časem a podmínkami, za kterých byly pořízeny. Hlavně se nechte unést vzpomínkami na Volyň, zamyslete se nad tím, jak těžké muselo být těm Čechům, kteří kdysi v období roku 1870 z Rakousko-Uherska odcházeli na Volyň do cizí země pokusit se vybudovat kousíček českého zázemí v cizí zemi. Vyklučili a zúrodnili lesy, založili pole a hospodářství, postavili domy a později celé vesnice. Museli myslet i na potomky. Zajistit jim vzdělání a živobytí. Ne všichni, kteří na Volyň přišli byli vzdělanci. Byli to hlavně pracovití lidé, zemědělci a řemeslníci, jen s malým obnosem peněz, s kterým disponovali. Můžeme být hrdí, co téměř bez prostředků, jen svoji pílí dokázali, zajistili, rozšířili a předali potomkům.

Je pravda, že děti jsou dnes jiné. Žijí v jiné době, možná v přepychu. Povětšinou o takovou historii nemají zájem. Přesto jim ukazujte fotografie, památky a vyprávějte jim o té době. Možná přijde čas, kdy je to začne zajímat a budou pátrat po svých kořenech. Je ale dobře si znovu a znovu připomínat, jak bylo kdysi, jak žili ti kteří nám dali život a vychovali nás a umožnili žít, jak nyní žijeme.

Každá fotografie, každá postava je příběh, o kterém by se dalo dlouho vyprávět nebo psát. Chtěli bychom, aby tento sešit byl jakýmsi oknem, kterým můžeme nahlédnout do života rodin, na jednotlivá místa na Volyni a v duchu je navštívit. Připomenout si osudy volyňáků.

Není to kronika ani vědecké dílko, jen malé záblesky ze života. Záblesky, které byly mnohdy i kruté.

Náš příběh začíná okolo roku 1870, kdy na Volyň přicházeli první přistěhovalci, první Češi, kteří tu započali kupovat pole a usazovat se zde. K tomuto činu je nutila hospodářská i politická situace v českých zemích. Bylo tady Rakousko-Uhersko se svojí byrokracií a mnoho Čechů se cítilo utlačováno. A ani hospodářská situace nebyla nijak dobrá a tak mnoho rodin se vypravilo na východ hledat nové bytí. Byla to doba kampaní za sjednocení Slovanů a přesvědčování, že Češi jen mezi Slovany najdou svoje místo. Těchto kampaní se zúčastnili i naši největší buditelé a ti vlastně vymohli u tehdejšího ruského cara povolení k osídlení Volyně Čechy.

Východní hranice Rakousko-uherská byla daleko na Ukrajině a poslední železniční stanice a hraniční přechod byl u vesnice Brody.

Většina Čechů při svém stěhování, tehdy si ještě neříkali volyňští Češi, přijížděla sem, na hraniční přechod Rakouska a odtud do míst, kde byla možnost zakoupit si pozemek a usadit se. Přepravovali se většinou na povozech. Ale byli i tací, kteří do těchto míst přijeli koňmi a povozem až z Čech.

010080

Hlinsk - Sedmihrany. Tady bydlela babička Tarnavská a jiní, na fotografii je vidět starý chrám (1890), mlýn, který vlastnil pan Tuček, uprostřed je maličký domeček, kde bydleli Uhlířovi. Pan Uhlíř dělal mlynáře ve mlýně. V jedné místnosti tu žilo mimo rodiče i 14 dětí. Jednu z jejich dcer měl za manželku Vladimír Vohralík.

010057

Hlinsk - pohled směrem ze hřbitova

010051

Hlinsk - církev před rokem 1939

010058

Na hřbitově v Hlinsku před rokem 1939

010083

Hlinsk - církevní slavnost 15. 8. 1931. Farář s bílou delší bradou Pavel Tarnavský, dědeček vpravo od něho je syn Vladimír, otec pana Tarnavského z Pasek. Vedle něho strýc Semenovič, měl Vladimírovu sestru. Faráři z vedlejších vesnic a vzadu pěvecký sbor z církve.

010054

Občané obce mezi válkami.

010081

Hlinský pivovar „ŠMOLÍK“ - první pivovar v Rusku vůbec. V roce 1929-30 byl vykraden a už nepracoval. Majitel pivovaru byl děda pana Tarnavského z Pasek.

010073

Hlinsk - Občané na sokolském sletu v Praze.

010082

Hlinsk - Rodina Šmolíkova - jejich dcery Mařenka, Lída, Ema, Olga a syn Féďa, voják uprostřed je Tarnavský. Sedící jejich maminka a tatínek Šmolík Josef. Dole sedí Libuše, provdaná za Tarnavského, otce pana Tarnavského z Pasek.

010084

…běženci na cestě utíkali před ruskou revolucí - a pak se museli vrátit zpět. (1920)

člh 15

Kupičov - Chlapec uprostřed se učil v Černém Lese u Holců Děvčátko vlevo zemřelo za války hlady

010070

Polská vojenská škola, kde sloužili i volyňští Češi. Jejich osud byl krutý. Skončili jako nespolehliví na Sibiři a mnozí zmizeli navždy.

010098

Fotografie z období Polska- Pan Kačírek ze Sklíně

02207

Ulbárov - Polská vojenská kapela, ve které hrál Josef Michálek a jeho bratr Václav

010086

Svatba na Volyni – družičky

010072

Svatba příbuzných

U Pavlíčků v Hlinsku

-

010052

Paní Londová jako dítě

010064

Hlinsk - svatba paní (Čejkové-Pavlíčkové) Londové

010066

…na svatbě bryčka pro nevěstu

010067

…vozy pro svatebčany

010068

… tak se na Volyni jezdilo v zimě

010066

Nákladní doprava v zimě

010071

Sklizeň sena

010071

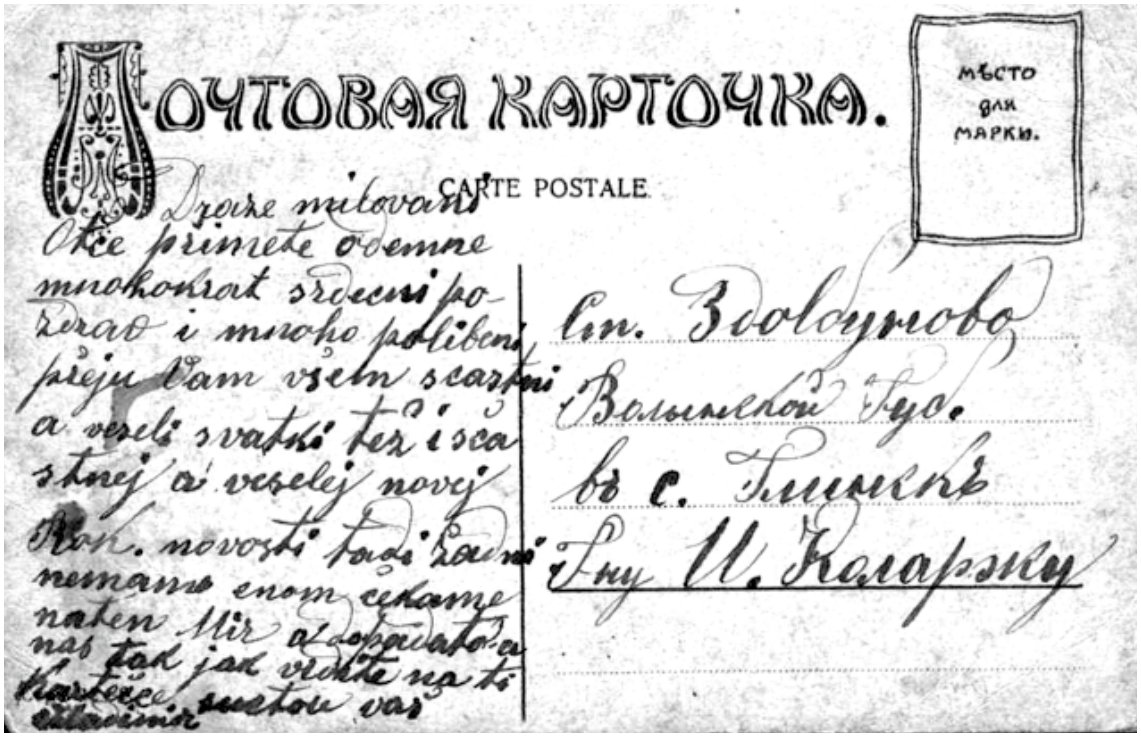
Pavlíčkův dům v Hlinsku před válkou 1939

Pak přišla válka

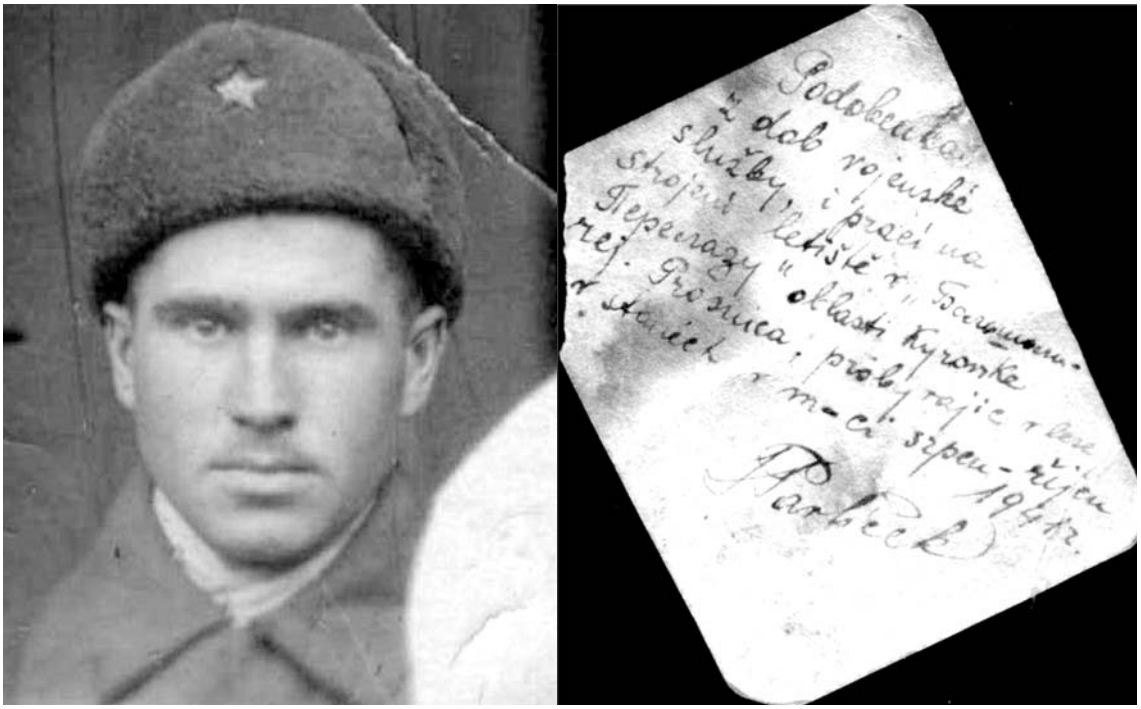
010036

Pohlednice z fronty

010037

Druhá strana pohlednice z fronty 010036

010039

Pavlíček ze Sibiře

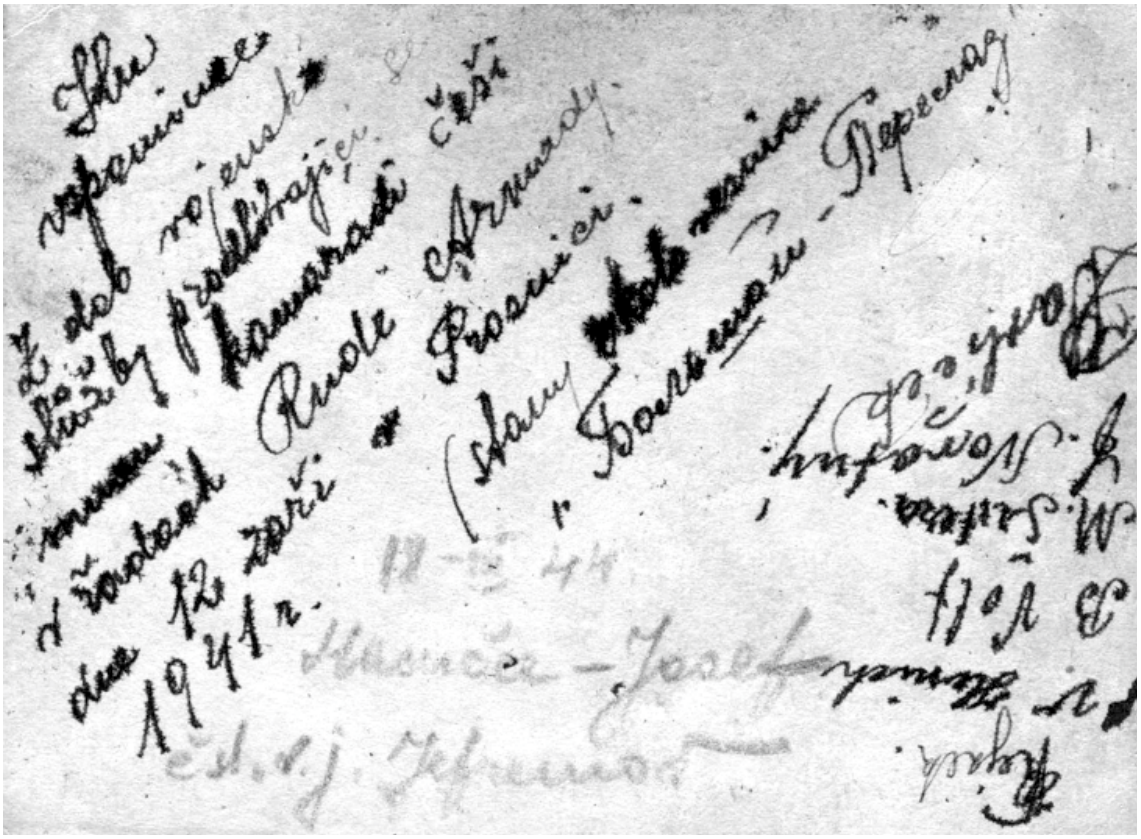
010043

Fotky ze Sibiře - Pavlíček 1941

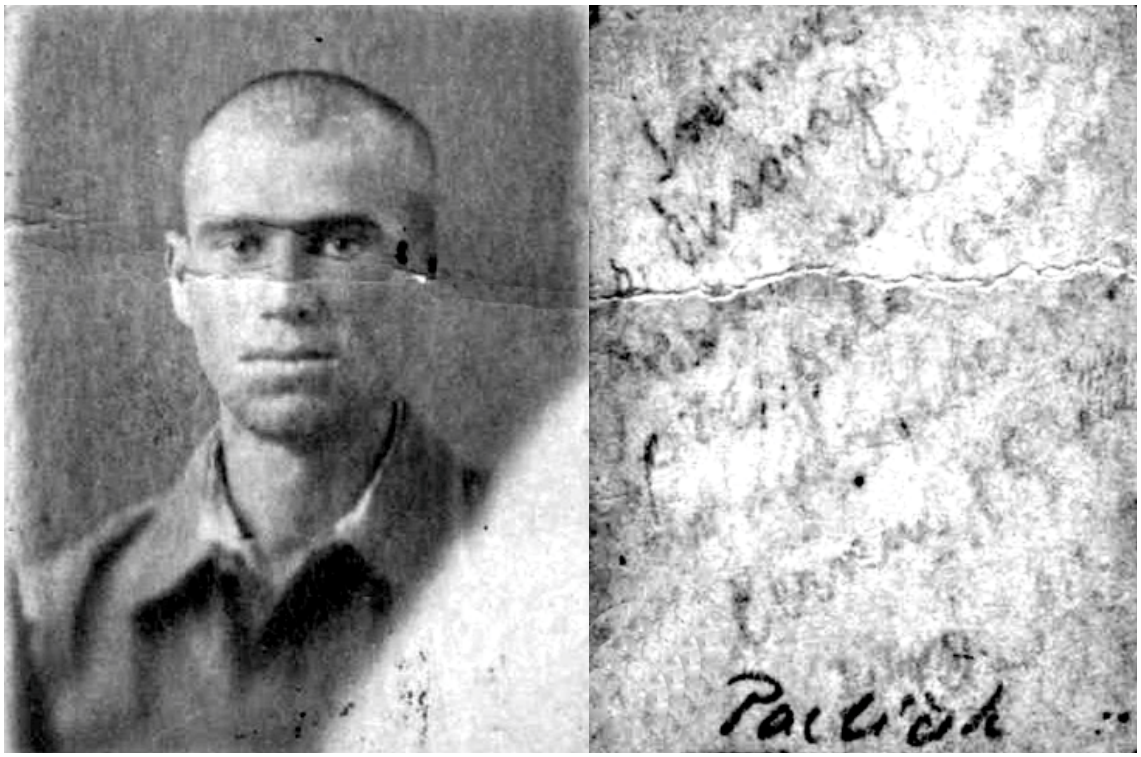
010046

Mezi boji při odpočinku 1941

010047

Druhá strana obrázku 010046

010048

Ze Sibiře 1941

Po létech opět v Hlinsku

010020

Na návštěvě u přítelkyně na Volyni 1984

010008

Na statku u Čejků rok asi 1994… Tady jsme žili
a hospodařili, dnes celé hospodářství i obytný dům používá kolchoz.

010015

Zde jsme žili ...nad části domu, kde je vchod nechal kolchoz spadnout střechu a tak ji nahradili rovným přístřeškem.

010019

Je těžké odejít od tak důvěrně známých dveří.

010014

Hlinsk - kdysi obytný Čejkův dům ze zahrady. Veranda, kde jsme sedávali je již odstraněna.

010018

Stodola dnes

010016

Dům rodičů Pavlíčkových

010017

Koně na dnešní návsi 1994

010056

Hlinsk - církev 1984

Příběh paní Londové roz. Čejkové, Pavlíčkové z Hlinska

Obrázky příběhu paní Londové Marie nar. 1922 na Volyni v obci Hlinsk v rodině pana Čejky, který přišel na Volyň z obce Semtež v Čechách.

Provdala se za Josefa Pavlíčka z Hlinska. Měli spolu dceruška Marii. Pavlíček záhy po svatbě 22. 4. 1941 odešel do sovětské armády a protože byl příslušník kdysi polské armády, jako nespolehlivý musel na Sibiř. Po dlouhé době se odtamtud vysvobodil útěkem a podařilo se mu po dlouhé kalvárii dostat do Svobodovy armády, jako výsadkář. Od osvobozování Slovenska je nezvěstný. Po jeho snad smrti ve válce se Marie spolu se svou matkou, malou dceruškou a s ostatními volyňskými Čechy přestěhovala do Čech.

Nastěhovala se do Pasek ke svému bratrovi Josefu Čejkovi, který tady měl již statek.

Podruhé se provdala za pana Londu původem z Valašska a nějaký čas hospodařili na malém hospodářství v Pasekách. Druhý manžel si sebou přivedl i malou dceru Jarušku nar.1942. Paní Londová mimo malé Marušky Pavlíčkové, která v roce 1948 tragický zahynula, měla s panem Londou ještě čtyři děti: Alenku 1949, Josefa 1951, Marušku 1956 a Antonína 1957.

Později si zakoupili hospodářství v ulici naproti pomníku padlých volyňských Čechů v Uničově. Pan Londa zemřel roku 1997. Ani osud jejího druhého manžela nebyl jednoduchý. Jako mnozí obyvatelé valašských hor, tak i on pomáhal v boji proti německé okupaci. Dostal se za to do německého koncentračního tábora. Jeho první manželka ale i nadále pomáhala partyzánům. Po udání českým občanem byla Němci přepadena a jejich hospodářství vypáleno. Malá dceruška Jaruška byla vyhozena vojáky přes plot do sněhu, kde byla ponechána svému osudu. Na její matku Němci poštvali psy. Těžce zraněnou ji převezli do Kounicových kolejí v Brně, kde svému zranění podlehla. Malou Jarušku zachránil soused a vychovala ji sestra její matky. Se svým otcem se setkala až po válce.

Možná, že někteří si pomyslí a třebas i řeknou: „K čemu nám je takové vzpomínaní potřebné. Sužují nás nemoci, trápí nás i naše okolí a máme se zabývat tím, co se nevrátí. Mladí o to zájem nemají, mají jiné starosti." Je v tom kus pravdy, pokud jedinec myslí jenom na sebe. A máme my, současníci, právo myslet pouze na sebe anebo dbát také na to, co bude po nás? „Co udělá člověk pouze pro sebe, odejde s ním, to co udělá pro jiné, to po něm zůstane." Tato pravda je stará, jako lidstvo samo. A mladší generace? Je pravdou, že nyní musí dávat priority sebevzdělání, rodině, zaměstnání (někdy i v obráceném pořadí), ale sami podle sebe víme, že k zájmu či dokonce touze vědět něco o minulosti svého rodu, případně vesnice či města musí člověk dozrát (pokud je toho schopen). Informace pak hledá s potížemi. Pamětníci již nejsou a když ještě byli, tak jejich vyprávění ani neposlouchal.

Oprávněně lze očekávat, že naši potomci se po mnoha letech rádi dozví, jak jejich předek žil, že jejich předek bojoval anebo padl za vznik nebo za svobodu našeho státu, a kolik že takových bylo v obci jeho předků na Volyni. Nebo o tom, že jeho prababička neváhala jako mladé děvče jít z bezpečí domova do frontových nejistot jako zdravotní sestra nebo radistka, či jak jeho předkové riskovali život celé rodiny, aby pomohli pronásledovaným a projevili svoji lidskost v nelidské době, anebo že byli obětí zvůle nacistických okupantů nebo svévole UPA. Možná, že z těchto útržků si udělá představu o starostech (a snad i radostech) svých předků. Zamyslí se, kdo byli nebo jsou jejích příbuzní a vcítí se alespoň trošku do atmosféry jejich života.

Od nepaměti vytvářeli dějiny lidstva drobní, obyčejní lidé, i když zásluhy a sláva se připisuje vůdcům. Dějiny našich rodů vytvářeli naši prarodiče svou prací, svým utrpením, svoji vírou v lepší budoucnost pro svoje děti. Vždycky se našel někdo, kdo přesvědčil ostatní, že jeho myšlenka je nejlepší a nejrychlejší řešení.

Lidé pak pro tyto myšlenky žili a umírali.

Je tomu tak i u rodiny Vohralíků, Zahrádků, Hrycíků a dalších. Jejich předci se za Rakousko-Uherska nechali přesvědčit, že v daleké Volyni najdou lepší a šťastnější život. Šťastnější život pro sebe i svoje děti. Proto okolo roku 1870 odešli spolu s dalšími Čechy do tehdejšího carského Ruska, zakládali zde české osady, vesnice. Přinesli sem kulturu, řemesla i moderní způsob obdělávání půdy a hospodaření.

Na toto téma bylo napsáno mnoho knih. Jisté je však, že Čechy na Volyni, jak už to v dějinách bývá, štěstí nepotkalo. Rádi se po roce 1947 vrátili zase domů, do své staré vlasti. Tady opět museli začínat znovu. Za tento nový domov platili opět svými životy a zdravím. Vrátili se po druhé světové válce s Československou armádou generála Svobody. Muži z Volyně prošli těžkými boji s německými okupanty, prošli nejtěžšími boji na Dukle a při osvobozování Ostravy. Volyňští Češi byli úmyslně rozptýleni po Čechách a Moravě, hlavně do oblasti, kde kdysi žili Němci. Odkud byli Němci po válce odsunuti do Německa.

A tak se rodina Vohralíkova a Zahrádkova ocitly v Újezdě u Uničova, rodina Vladimíra Vohralíka v Dolní Sukolomi, rodina Hrycíkova v Mladějovicích a Babicích. Příbuzní Zahrádků v Pasekách a Dlouhé Loučce. Mnozí jistě dobře znají mnoho dalších rodin, které přišly z Volyně a žijí spolu s námi v okolních vesnicích. Největší osídlení bylo v německé vesnici u Šumperka, která dnes nese jméno Nový Malín na památku Němci vyvražděné a vypálené české obce Český Malín na Volyni.

Zbývá už málo pamětníků této doby. Děti nové generace se vdávají a žení a jejich rody pokračují v cestě života. Mnozí už ale neznají svůj původ, osudy svých předků a vše co předcházelo tomu aby dnes mohli vést svůj spokojený život. Proto se musíme znovu a znovu pokoušet jim to připomenout, aby i oni se nedostali do podobné situace.

Hlinsk u Vohralíků

020003

Nejstarší Vohralík Josef, který se na Volyň přistěhoval se svými rodiči v roce 1877 z oblasti okolo Chrudimi a zde se oženil s Marií Šaršovou. Její příbuzní Vladimír a Václav Šaršovi žili v Sudicích na Opavsku.

020001

Ulbárov - Vohralíkův dům mezi válkami…Památka z Volyně před odjezdem do Čech.

020002

Pořízeno při návštěvě Volyně 1951

020020

Společná fotka ze svatby Václava Vohralíka se Slavěnou Policovou. Na obrázku jsou rodiče Slávky Policové i rodiče Václava

020025

Skončila válka. Václav se svými kamarády.

020028

Vohralík - z vojny.

020089

Olga Vohralíková (Otmarová) se synem a manželem Olga a její syn zahynuli při náletu v Hlinsku na Volyni.

020043

Hospodaření v Čechách

Fotografie od Klabanů z Ulbárova (paní Dlabalová)

020104

Ulbárov - Učitel Naumenko se svými žáky - první až pátá třída. Ve škole vše zvládal sám: vyučování, divadlo i ostatní kulturu vesnice. Fotografie z roku 1924

020105

Ulbárov - občané vesnice před společenským domem. Dole byla hasičská zbrojnice a nahoře velký taneční a společenský sál z balkonem pro muzikanty a jevištěm, kde se často hrálo divadlo

020107

Ulbárov - Mládež před společenským domem čeká na povoz, který je odveze do Chomoutu na sjezd, kde má přednášet pan Švarc, který přijel z Čech.

020108

Ulbárov - Dožínky. Každoroční oslava ukončení žní. Sedlák se selkou a jejich děti doprovází chasa. Všichni v českých krojích, jaké se zde toho času nosili.

020109

Ulbárov - Chasa při tanečních. Hlavní organizátor byl Antonín Vacek se ženou Libuší. Foto z roku 1938.

020110

Ulbárov - pěvecký sbor, který vedl sbormistr Ant. Vacek. Zpívali v církvi vánoční koledy, chodili zpívat po celé vesnici dům od domu. Fotka z roku 1934.

020111

Ulbárov - učitel Naumenko se svými žáky - herci (1925).

020106

Ulbárov - hospodář jede na návštěvu. Obrázek z roku 1937

Ulbárov (od paní Hnikové, Klabanové)

020100

Ulbárov - kněz Dušek se svými věřícími u katolické kaple.

020101

Ulbárov - Před Knobovým domem (hospoda). Zprava Klaban Václav, Ketner Emil, Bělohoubek Václav a Říčař Josef.

020102

Ulbárov - dětský divadelní soubor dětí třetí třídy (1938)

020103

Volyňští vojáci z Ulbárova po válce v Čechách v Žatci - Jesenice. Po válce si mohli zabrat některý statek po odsunutých Němcích (1944).

Ulbárov u Rážů

010089

Ulbárov u Říčky - rodina Rážová Vladimír a Marie. Fotografie z Rovna 1929, syn Viktor a Ludmila, v roce 1929 přišla na svět ještě Marie.

010090

Rodina Rážová s manželkou Libuší (rozená Bendlová) dcera Miluše a syn Josef. (foto 1957)

U Bohuslavů v Podcurkově

020202

Bendl Josef z Podcurkova se synem Vladimírem. Když se Vladimír narodil zemřela mu maminka a tatínek odjel do Ameriky. Chlapce dal do výchovy bratrovi, který děti neměl. Vladimír si vzal potom za ženu Olgu Faltysovou a s ní měl tři děti: Marii, Libuši, a Syna Josefa. Syn Josef Bendl si vzal za ženu Bohuslavovou Helenu. Mají spolu dvě děti, Jarmilu a Stanislava - ten si vzal za ženu Bergerovou Alenku, mají spolu dvě děti, syny Ondřeje a Tomáše.

020205

Svatební fotografie rodičů: Bohuslav Antonín
z Podcurkova a Libuše Bohuslavová, rozená Prušková z Ulbárova (svatba roku 1934)

020153

Ulbárov - rodina Antonína Vejchody. Paní Vejchodová byla za svobodna
Bohuslavová z Podcurkova. Fotografie z doby zřejmě okolo roku 1930.

020154

Zdolbunov - Fotografie od paní Marie Lhotákové dnes z Komárova školní třída z roku 1932.

Příběh Lenči (Heleny Bohuslavové-provdané Bendlové)

Bohuslavovi žili na Volyni v obci Podcurkov.

Jejich rod přišel na Volyň z vesnice v severních Čechách.

Babička byla Marie rozená Andělová, děda se jmenoval Vladimír Bohuslav.

Jejich syn Antonín si vzal za Manželku Libuši roz. Pruškovou. Spolu měli dceru a dali ji jméno Helena. Protože Rusové neznají „H“ říkali ji Elena a Češi prostě Lenča. Žili ve vesnici Podcurkov, kde měli postavený domeček.

S postupující válkou Antonín odešel se „Svobodovou“ armádou. Prodělal s ní všechny boje až do Čech. Po ukončení války se vrátil na Volyň, aby zorganizoval přestěhování rodiny do Čech.

Všemožně se snažil ulehčit poslední dobu, která zbývala do odjezdu. Jako krejčí měl dostatek příležitostí se uživit. Ale jeho práce mu přinášela také mnoho trápení. Byl donucen banderovci k práci, kterou by dobrovolně nikdy nedělal. Musel pro ně přešívat ruské uniformy. Uniformy, které předtím ukradli nebo svlékli zabitým vojákům. Různě ušpiněné a zavšivené museli s manželkou prát, párat a znovu přešívat. Aby nezavlékly vši a nemoci domů dělali tuto práci po večerech na dvoře.

Antonínovi nebylo ale souzeno vrátit se s rodinou do Čech. Zřejmě aby nemohl prozradit banderovce, které znal a pro které musel pracovat, byl jimi zastřelen a vhozen do studny.

A tak se maminka musela o sebe a dceru postarat sama.

Dědeček sice ještě žil, ale jeho vůle stěhovat se do Čech byla velice malá. Toužil po tom zůstat na Volyni a dožít svůj čas v zemi, kde se cítil doma. Nechtělo se mu začínat kdekoli znovu. Jen s velkým sebezapřením se připravil na cestu, ale dojet do nové domoviny už nestačil. Zemřel cestou ještě na území Volyně ve vesnici Český Stropkov a tam je také pochován. Zůstal v zemi, kterou i přes všechno trápení miloval. Miloval ji natolik, že hlínou z vlastního pole měl naplněny kapsy oděvu. Byl to jeho celý majetek, který si vezl do Čech.

Jediná památka na něj a jeho cestu zůstala špatná fotografie rakve a mužů, kteří ho pohřbili.

Pro matku s dcerou, které bylo 12 let se po smrti otce a dědečka nastaly zlé časy. Musela se o sebe a dceru postarat sama. Je pravda, že původně se ani do Čech stěhovat nechtěla, bála se toho jak tady bude žít. Žít v cizí zemi, kde nikoho nemá a nechtěla ani nikomu zůstat na starost.

Bylo ji ale jasné, že žít na Volyni samotná se už také nedá. Musela proto odjet s ostatními Čechy do jimi tolik vytoužené a tak těžce zaplacené vlasti. Zaplacené tolika životy.

V Komárově měla bratra, ten ji zval a nabízel pomoc. Se svým malým majetečkem dočasný azyl u svého bratra v Komárově nakonec přijala. Její hlavní majetek se skládal z pár věcí pro domácnost, koně, prasátka a kravky. Sama ale nedokázala získat žádnou usedlost a pole, tak se svými zvířaty, které ji měli pomoci k obživě, měla nakonec jen trápení. Těžce musela pracovat, aby získala živobytí nejen pro sebe a dceru, ale i pro zvířata. S pomocí známých volyňských Čechů se ji podařilo získat malý domeček v Mladějovicích. Ovšem bez pole a jakéhokoli zázemí. Osud ji nabídl řešení: nabídl ji muže. Svobodného mládence z Komárova, pana Lhotáka Josefa. Dcera s maminkou tu žila až do svých vdavek.

Lenča své mládí vlastně prožila v Komárově. Byla to léta učení a práce na poli, prožívala zde svoje radostné časy s kamarády a na krutosti z Volyně pomalu zapomíná.

Provdala se do Mladějovic za mládence Josefa Bendla původem také z volyňského Podcurkova. Měli spolu dvě děti: Jarmilu nar. 1960 a Stanislava nar. 1962.

020155

Podcurkov - Bohuslavova rodina před odjezdem do Čech 2. 2. 1947

020152

Ulbárov - mladí občané - fotografie z roku 1933

020160

Zdolbunov - Zdolbunovská děvčata na sokolském sletu v Praze

020161

Ulbárov - Svěcení kapličky 1933

020163

Podcurkov - u Lhotáků: Kamila Lhotákova, Lenča Bohuslavová před odjezdem do Čech 2. 2. 1947

020164

Ulbárov - hrob otce Antonína Bohuslava (foto1947)

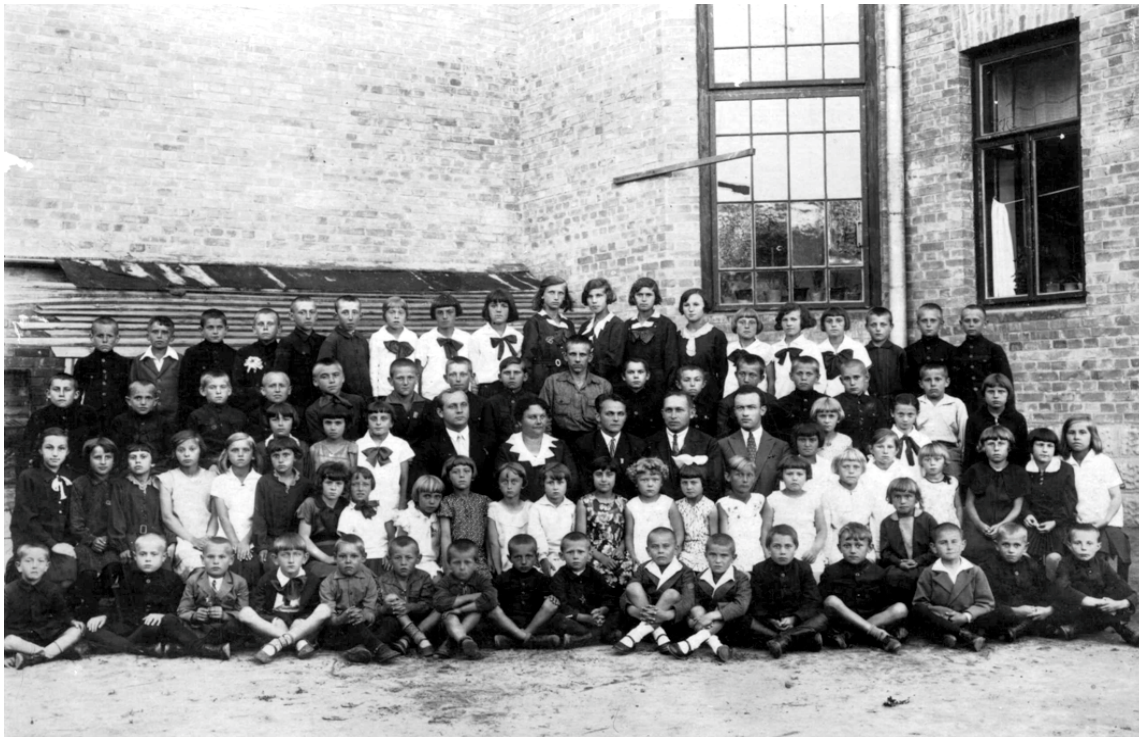
020165

Hrob syna Jiřík a Bohuslava (foto 1947)

020167

Sourozenci Bendlovi na Volyni

020185

Zdolbunov - Škola obrázek z roku 1932. Fotografie od paní Lhotákové Marie za svobodna Lancingrová (Komárov 17).

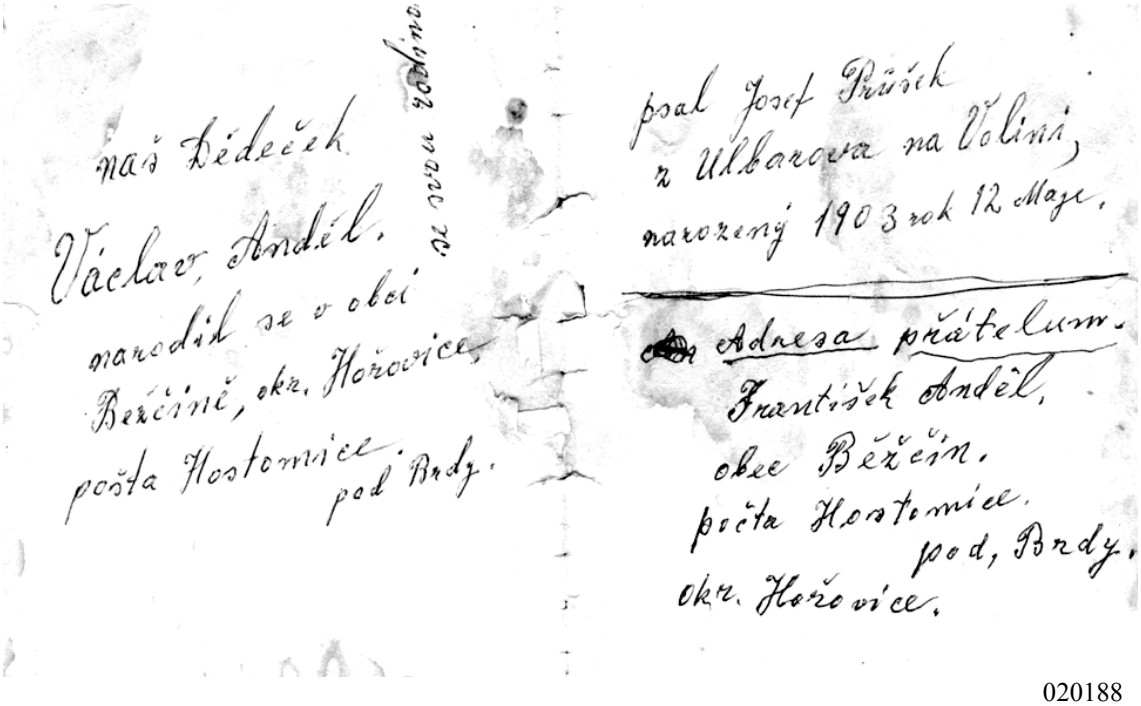
020186

Ulbárov - Rodina Prušková od lesa u Omelanštiny. Zleva: stojící Marie Pěničková, roz. Prušková, Václav Prušek, Libuše Prušková, roz. Bohuslavová, Josef Prušek, Emilie Vacková, roz. Prušková. Sedící zleva: Vladimír Prušek.

020187

Obrázek z Čech (zřejmě dědeček Václav Anděl)

020188

Zapsané adresy Pruškových

020162

Ulbárov - Sourozenci Pruškovi, Josef, Libuše Bohuslavová, Marie Pěničková, Emílie Vacková

020150

Podcurkov - Zbytek rodiny Bohuslavů posílá svoji fotografii svému manželovi a tátovi na frontu.

020169

Dědeček Vladimír Bohuslav zemřel cestou při repatriaci do Čech v roce 1947. Zemřel v obci Český Stropkov ještě na Volyni a tam je také pochován.

020157

Fotografie statku u Příbrami, který pomáhal stavět pan Václav Anděl před odjezdem na Volyň. Jeho syn po návratu do Čech ho našel ve stejném stavu jako na této staré fotografii a jeho majitelka ještě našla v albu stejnou fotografii.

020189

Poslední stojící voják vpravo je Antonín Bohuslav - fotografie z míst u Dukly (1944)

020190

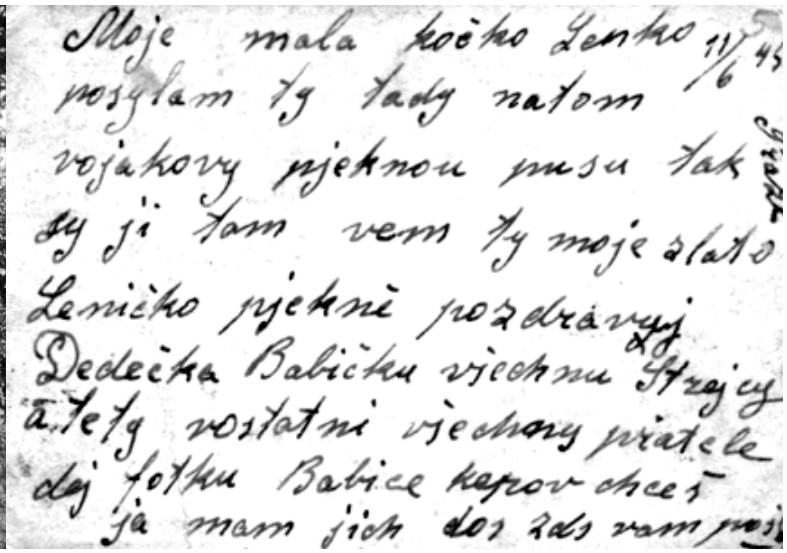
V Praze voják vpravo Antonín Bohuslav (1944)

020191

Pavel Hrycík po válce v Mladějovicích na zabraném statku (1945)

020193 + 020194

Antonín Bohuslav v Praze 1945

020199

Viktor Ráža

020195

Voják Bendl Vladimír obrázek na památku rodině

020197

Vojenští ševci, krejčí a pradláči v čele s rotmistrem: Třeti zleva Bendl Vladimír

020159

Bendl Josef a Helena (Bohuslavová) - Svatba v Uničově 23. 2. 1957

Jejich svatba byla jakoby předurčená už z Volyně.

V Uničovské církvi je už od jejího počátku svatá ikona Panny Marie a na jejím rubu je ikona volyňského světce Iona z Počájeva.

Počájev je poutní místo celé ukrajinské Pravoslavné církve.Tuto ikonu během války schraňovali Jonášovi z Ulbárova a přivezli ji sebou i do nového domova, do Čech. Tato ikona byla svědkem mnoha událostí na Volyni: křtů, svateb i pohřbů.

Byla proto svědkem i křtů Heleniných rodičů i jejich svatby na Volyni i svědkem křtu Heleny. A také svědkem její svatby v Uničově. Zřejmě není náhoda, že na fotografii z jejich svatby v kostele je ikonu dobře vidět.

Svatá ikona Panny Marie a na jejím rubu je ikona volyňského světce Iona z Počájeva

020175

Svatba Bendl Josef a Helena (Bohuslavová). Svatba v Uničově 23. 2. 1957
na fotografii s rodiči u Lhotáků.

020203

Lenča (Bohuslavová) a Josef Bendlovi svatba v Uničově 23. 2. 1957

020204

Společný obrázek se svatby (na dvoře v Komárově u Lhoták)

U Bohuslavů v Podcurkově

020208

Pohřeb nejstaršího Bohuslava - tatínka Vládi Bohuslava z Podcurkova

020209

Podcurkov - Foto z roku 1928

020217

Bohuslavová roz. Hlaváčková, Komárov 1947

020226

Hlinsk - Libuše, sestra babičky Olgy Bohuslavové, provdaná Tomsová a Tomsa - zahynuli při bombardování na Volyni

020230

Podcurkov - Marie Bohuslavová nad hrobem syna Rostislava. Syn zemřel následkem kruté nemoci po pokousání psem (před odjezdem do Čech v roce 1947).

020232

Svatební foto Augustových r. 1950 - nyní Lužice

020231

Svatební foto Václav a Anna (Procházková) Bohuslavovi, r. 1961

020241

Hlinsk - Svatební foto - obraz - Vladimír a Olga (roz. Ketnerová) Bohuslavovi

020229

Bohuslav Emil na památku z vojny 1945 (Na Lipně, VII. polní prapor,
dnes žije v Komárově)

020228

Synové Emila Bohuslava z Komárova a dcery Augustových z Lužic 1961

020227

Bohuslavová Marie, provdaná Machačová (dcera Bohuslavové, rozené Hlaváčkové)
a Vítězslav Lhoták - Komárov 1961

Podcurkov 1998

020233

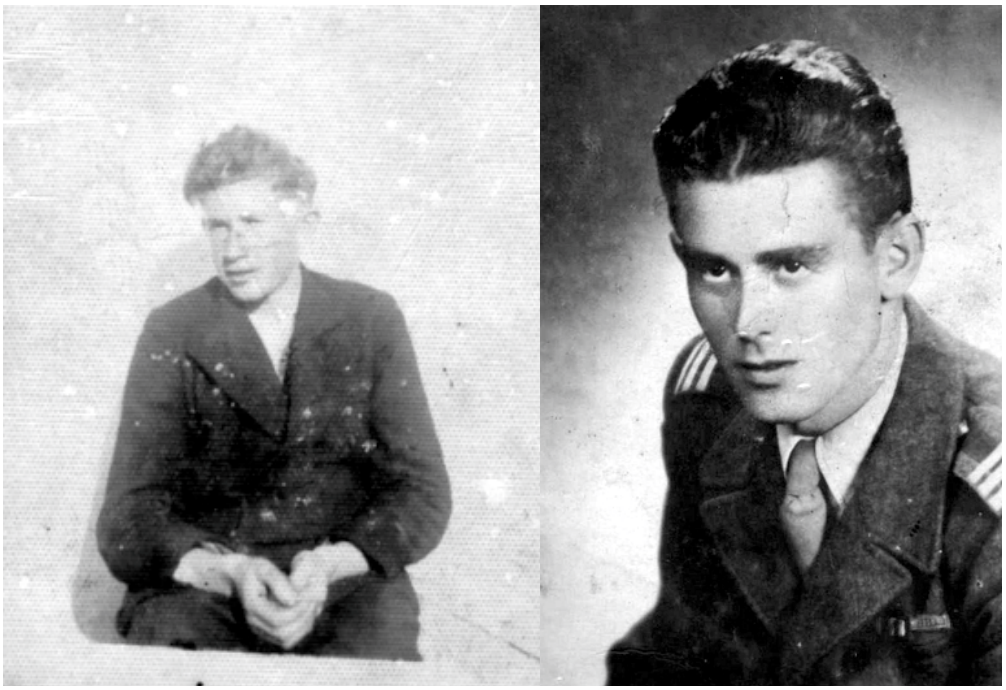
Podcurkov - škola v roce 1998

020238

Podcurkov - v r. 1998 - u Milky Šaršové, která zůstala na Volyni

Ketnerovi

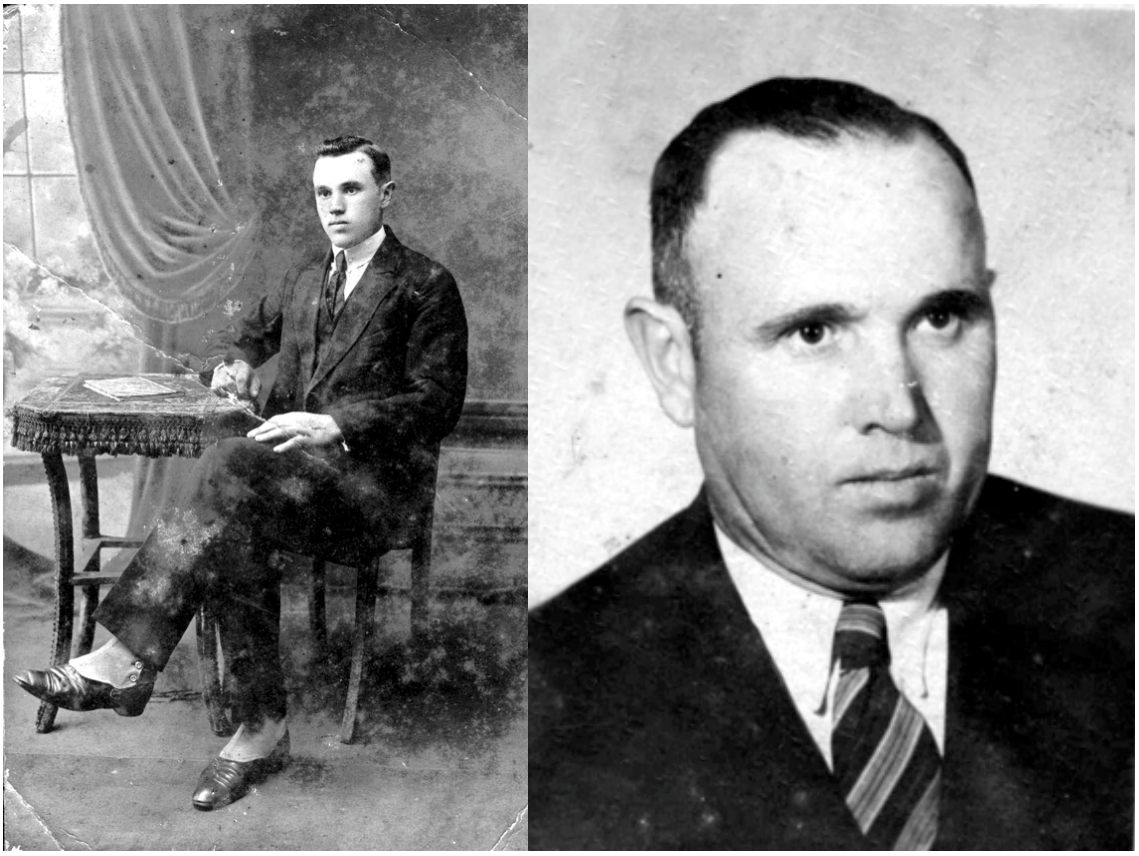
020213 + 020216

Ketner - padl při osvobozování Československa nedaleko Bruntálu, vpravo v letecké uniformě 1945

020218 + 020220

Hlinsk - Hornová, provdaná Ketnerová (příbuzná Emila Horna z Králové), vpravo Ketner Josef

020234 + 020221

Hlinsk - Vladimír Ketner, po válce žili v obci Uhelná

020222

Rodina Ketnerová, 1943 - matka a dcery zahynuly při bombardování

U Voláků v Ulbárově

020275

Ulbárov - Volák Václav, otec zemřel na Volyni. Jeho hrob vykopali hledači zlata.

020257

Ulbárov - Hrob Václava Voláka (Aločka Drahovo, Ukrajinka, která se starala o hrob).

Ulbárov - Volák Václav (otec majitele fotografií Josefa Voláka)

020253

Ulbárov - Rodina Volákova: Václav, Anna (Přibylová)

020250

Ulbárov - maminka paní Anna Voláková, teta Jedličková (Přibylová), Josef, Olga, Žeňa, dítě Helena Voláková

020251

Hlinsk - Rodina Přibylová - Josef, Olga, Jiří, Helena

020256

Ulbárov - Pohled od potoka. Vzadu je církev a vpředu je vidět Volákův dům a dílnu, škoda, že fotografie je tak nekvalitní.

020255

Ulbárov - Starý dům Volákův. Tady žila Voláková rodina. Tady se narodil i Josef Volák.

020252

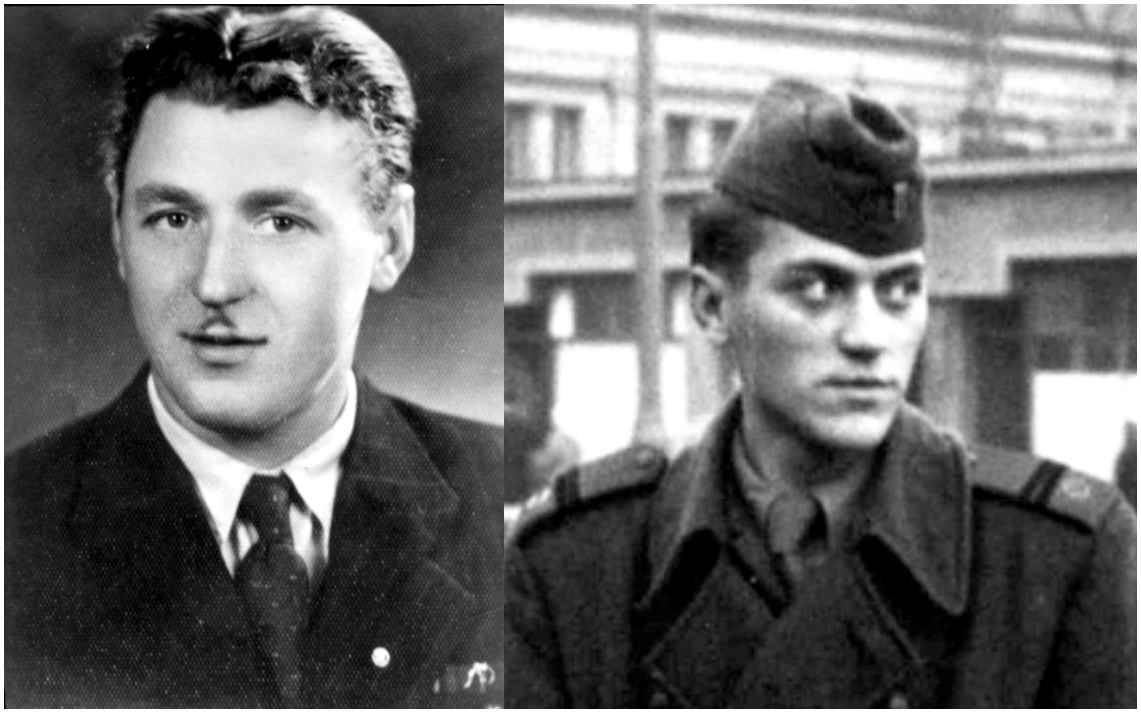
Ulbárov - Volákův dům po přestavbě

Sourozenci Volákovi

020277 + 020278

Ulbárov - Volák Vladimír na dovolence doma v Ulbárově (1943), vpravo Volák Vladimír, jako hospodář v Uničově (okolo roku 1950)

020276 + 020279

Ulbárov - syn Volák Václav, vpravo Volák Josef, voják prezenční služby v Praze (1950).

020280

Olga a Žeňa Volákovi ještě na Volyni v Ulbárově (1943)

Na návštěvě v Ulbárově 1998

Vypráví Josef Volák (Únor 2007)

Vždy jsem snil o tom dostat se na Volyň. I když jsem se tam později dostal několikrát, první návštěva byla pro mne nejdojemnější.

V roce 1996 jsem se u příležitosti výročí vypálení Českého Malína dostal na Volyň, do své rodné vesnice Ulbárova. Ubytováni jsme byli v hotelu v Rovně. Odtud jsme měli jet autobusy do míst, kde stával Český Malín, který za války vypálili Němci. Volný čas každý využil po svém. Bylo lehké zjednat taxi, které nás zavezlo do Ulbárova. Měli jsme možnost dojet do Ulbárova i vlakem, stejně jako za našeho mládí, za časů našich otců.

Když jsem po prve přijel do Ulbárova, byl jsem samozřejmě plný dojetí: Člověk kouká, neví kam oči zaměřit dřív, co je pro tuto chvíli nejdůležitější. Procházíme ulicí a vidím dům, ano, to je náš bývalý dům. Hlavou běží myšlenky a člověk zapomene jít dál.

Okolo chodí lidé a já slyším: „Co koukáš na ten barák?“ Znám ukrajinsky, vyrostl jsem tady a ukrajinsky jsem se čtyři roky učil na zdejší škole. Slyším: „Ty to chceš koupit nebo co, takovej starej barák?“

S dojetím odpovídám: „Já ho nechci koupit, je to dům, kde žili moji rodiče, kde jsem se narodil a žil do svých 13 let.“

Zatím se tady zastavilo několik lidí. Jeden z Ukrajinců se na mne dívá, rozesměje se a z otevřenou náručí přichází ke mně. „Pepík Voláků se přijel na nás podívat, podívat na rodnou obec.“

Začal mne objímat, líbat. Všichni okolo, kteří tu byli nás začali zvát domů. Protože byla zrovna neděle měli navařený sváteční oběd.

Dostali jsme se do rodiny známého. Měli upečenou husu, zelí a knedlík, české jídlo. Poseděli jsme popili horilky. Byl ale čas učinit ještě něco jiného.

Řekl jsem: „Milý Jufre musím se také podívat na hřbitov, na hrob mého otce.“

Ve vesnici jsem potkal Aločku Diakovu, která se divila, že sám dokážu najít hrob svého tatínka. Upozornila mne, že se budu divit v jakém stavu hrob najdu. Měla pravdu, místo upraveného hrobu jsem našel vykopanou jámu. Při návratu do vesnice jsem se od ní dověděl, že vykopané české hroby mají na svědomí zloději (mafie z Rovna), kteří hledají u mrtvých zlato.

Procházel jsem dědinou, Jarošovem - ulicí, která nese české jméno dodnes. Zašel jsem do mlýna, kam jsem jako malý kluk chodil pomáhat svoji sestře, která si zde byla nucena přivydělávat. Bylo ji patnáct let, tatínka jsme už neměli, nebylo co jíst. Každá kopějka byla potřebná. Pan Klaban, který žil také v Uničově, dělal ve mlýně nějakého šéfa, přiděloval lidem práci a dohlížel na ně. Mlýn byl Kudrnů, byl celý dřevěný. Tatínek, dokud žil, dělal ve mlýně dnes bychom řekli, údržbáře. My jsme doma měli zámečnickou dílnu, kde se opravovalo všechno, ale hlavně zemědělské stroje. Pokud tatínek žil, měli jsme se dobře. Pak ale nebylo nic, bratr musel na vojnu a hospodařit už neměl kdo.

O Volyni lze vykládat mnoho na mysl přichází spousta událostí a lidských osudů. Měli jsme na Volyni sousedy, dobré přátele rodiny. S našima se často navštěvovali a různě si pomáhali. Jmenovali se Srbkovi. Měli dvě dcery: Anču a Mařenku. Mařenka je někde na jižní Moravě a Anča si namluvila Ukrajince banderu. Ukrajinci byli banderovci téměř všichni. Když jsme se stěhovali, Andula se přišla s rodiči rozloučit, tatínek ji říkal: „Aničko pojeď s náma, nech

ho tady. V Čechách se budeš mít dobře.“ Ona prohlásila: „Já ho mám ráda, já už nemůžu odjet.“ Tatínek se s ní ani nerozloučil. Koupil ji totiž na cestu vysoké boty, aby v Čechách měla nové. Ze vzteku je před ní rozsekal sekerou.

Práskli do koní, které měl již zapřažené a jeli do Ozeran, kde všechno nakládali na vagóny. Andula tam s benderou zůstala. A měla štěstí. Ukrajinec byl docela dobrý. A tak tam žila jako ostatní domorodci. Když jsme v Ulbárově byli na návštěvě, hlásila se k nám. Byla docela šťastná, ale o jejím životě jsme nemluvili.

Z naši rodiny už nás moc není. Bratr Véna, Olga, Petra, Žeňa ti všichni jsou už pryč zůstal jsem jenom já. Bylo nás pět sourozenců a já jsem byl nejmladší.

Na Volyni, když zemřel tatínek, neměla to maminka s námi lehké. Nejstarší bratr odešel do války a když válka skončila zůstal v Čechách. Sestra se vdala a žila v Hlinsku, měla už vlastní rodinu. Doma jsme zůstali tři, ti nejmladší. Tatínek zemřel ve 43. roce. Mně bylo 9 let, bratr Václav byl o dva roky starší a sestře tehdy bylo 15. Proto musela už vypomáhat doma a ještě chodila pomáhat do mlýna.

Když jsme se s maminkou přistěhovali do Čech, bydleli jsme na Mohelnické ulici u bratra Vládi. Tenkrát tato ulice vypadala docela jinak. Nejen, že se jinak jmenovala, ale tenkrát po celé ulici byly samé zemědělské usedlosti. Já jsem chodil do školy a také jsem musel pomáhat na poli a večer s krmením. Bratr byl tu dobu ještě svobodný, ale hned brzo nato se oženil. Za ženu si vzal Najmanovu dceru, Mařenku. Tu dobu jsme stále všichni bydleli u něj, jenom sestra Olga, která již byla vdaná, se přestěhovala za mužem do Dlouhé Loučky. Brzy se s rodiči manžela nepohodli a odstěhovali se do Zlatých Hor, kde chtěli hospodařit. Nepočítali ale s tím, jak kruté podmínky pro hospodaření tam jsou. Hlavy jim brzo vychladly a nakonec se s rodiči přece jenom dohodli a vrátili se do Dlouhé Loučky, kde bydleli u rodičů na výměně. Muž Olgy se živil účetnictvím. Hospodaření se vzdali.

Čas utíkal, měnila se doba i když my mladší jsme to tenkrát tak nepociťovali. Znárodňování, kolektivizace, komunizmus, to nás ani moc nezajímalo. Pro mne život běžel jinak, hlavní byla škola, učení, vojna a potom svatba.

Ženil jsem se v Uničově v Mohelnické ulici jak je dnes Rádio Rubi. Tenkrát to byl statek, který patřil Jonášům. Ti umožnili v prvním poschodí zařídit modlitebnu Pravoslavné církve. Vybaveno to tam bylo dobře a vím, že tam byla i ikona Panny Marie Počájevské. Dnes je tato ikona umístěna v Pravoslavném chrámu na místním hřbitově. Později jsem se dověděl, že tuto ikonu do Uničova přivezla rodina Jonášova, která ji celou válku schraňovala na Volyni doma. Moje žena je sice katolička, ale nikdy nám to nijak nevadilo a žena si na pravoslavné brzo zvykla.

Naše rodina se brzo rozrostla o tři děti. Syn Václav žije v Ostravě, kde se oženil. Pracuje v dolech jako technik. Jedna dcera se vdala je nyní mají na sídlišti Mototechnu, druhá dcera žije v Olomouci s mužem, jak je nyní moderní jen jako druh a družka. Je ekonomka a živí se jako účetní.

Život nám pomalu utíká a náš život na Volyni musíme si ač neradi přiznat, přestává naše děti a vnoučata zajímat. Jejich pohled se obrací dále na západ a pro ně už není vysněná země Čechy, ale Amerika.

020264

Cesta v Jarošově (místní část Ulbárova) (1998)

020259

Ulbárov - Na bývalém Volákových dvoru u studny s dnešními obyvateli (1998)

020262

Ulbárov - Josef Volák nad hrobem otce (1998). Mnoho českých hrobů bylo vykopáno místními zlatokopy, kteří hledali zlato uložené do hrobu k mrtvému. Stejný osud postihl i hrob Václava Voláka.

020263

Ulbárov - Na návštěvě u Jefrema. Zleva: Jefrem, Kobza, Jefremova žena. Josef Volák, Vlasta Najmanová a Ukrajinec Vítko

020260

Ulbárov - Na návštěvě u rodiny bývalých sousedů (dnešních obyvatel Ulbárova)

020265

Ulbárov - místní značení (1998)

020266

Ulbárov - Kudrnův mlýn (1998)

020267

Ulbárov - Na dvoře na bývalém statku Antonína Klabana. Dnešní hospodyně Aločka Djákova (1998).

020268

Ulbárov - Mnoho domů volyňských Čechů také dopadlo špatně, jejich noví majitelé na jejich údržbu nemají sílu. Jedličkův dům.

020268

Ulbárov - Církev (1998)

020270

Český Malín - Nová církev postavená na místě Němci vypálené církve.

020271

Český Malín - Svěcení pomníku umučených Čechů a Ukrajinců. Pokládání věnců.

020272

Český Malín - Slavnostní oběd s pravoslavným olomoucko-brněnským biskupem Kryštofem, místní faráři.

U Sedláčků v Ozeranech

010002

Ozerany České - Dům rodiny Sedláčkové

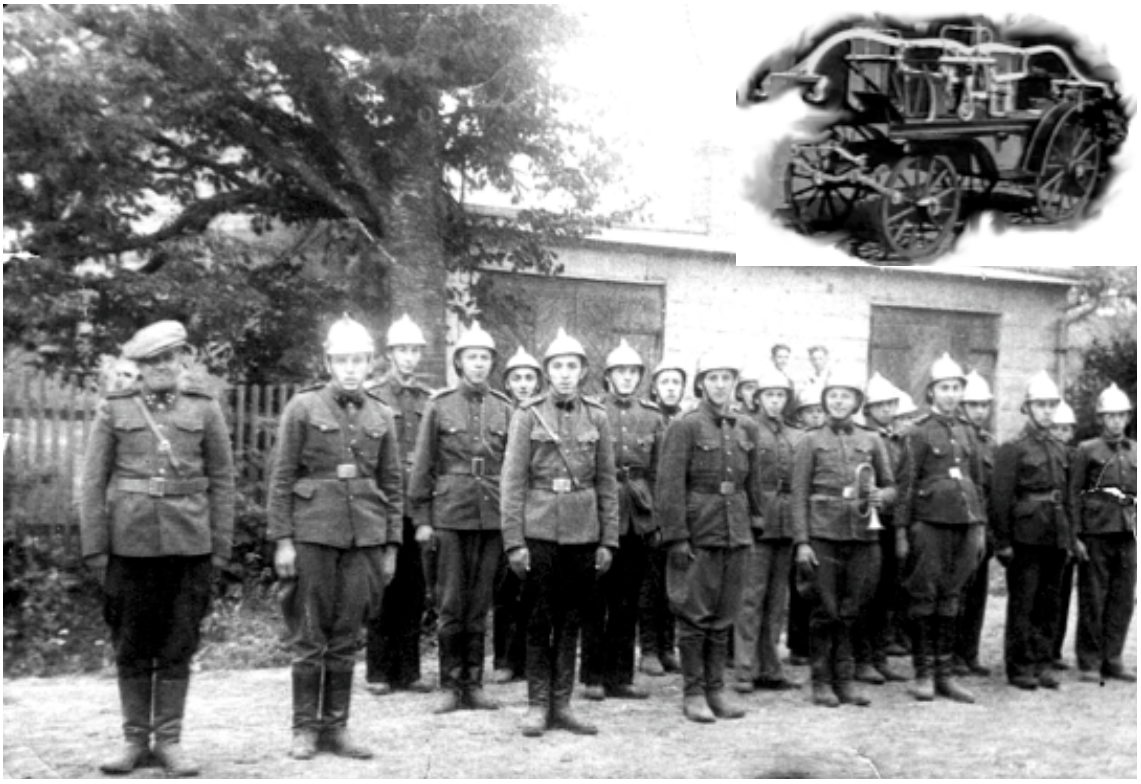
010001

Ozerany - koně pana Sedláčka se také převezli do Čech

010004

Ozerany - Vázaní povřísel. Maminka Sedláčková, syn, dcera a dvě pomáhající Ukrajinky.

010003

Ozerany - sbor hasičů - hoši měli okolo 15 let. Starší muži byli ve válce (1945).

010005

Hodně bývalých hasičů z Ozeran je nyní v Medlově. Jejich prapor je uložen v muzeu v Praze.

010091

Ulbárov - setí u rodiny Antonína Vejchody.

010092

Žně - sklizeň pomocí lopaťáku (žnivárky)

Černý Les

Obec byla založena Čechy v roce 1874. Žilo tu 90 - 100 Čechů. Dnes, po padesáti letech, po odchodu Čechů je zřejmě určená k zániku. Žije tu jen pár obyvatel. V době rozkvětu Černého Lesa zde byl mlýn (poháněný plynovým motorem), kovárna, zámečnická dílna, stolařství, cihelna. Vše pro tehdejší dobu na značné technické výši. To platilo i pro zemědělství. V roce 1996 v době naši návštěvy tady zůstalo pouhých 8 domů, rodný dům a dílna Holců a mlýn, který je kupodivu stále v provozu, i když dnes je už poháněný elektřinou. Hřbitov zůstal zcela opuštěn.

Rodný dům a zámečnická dílna po zazdění oken slouží jako sýpka. K hospodářství kdysi patřil velký dvůr, stáj pro hovězí dobytek, stáj pro koně, kovárna, špýchar, stodola a původní dřevěný dům, kde bydlel děda s babičkou. K hospodářství patřila studna, která slouží dodnes. V době naši návštěvy již z původního statku nezůstalo skoro nic. Stáje kovárna, špýchar, stodola, vše bylo zbořeno a posloužilo jako materiál nebo na topení. Dokonce ani z ovocného sadu nezůstal jediný strom.

U Holců v Černém Lese

010102

Černý Les - Dnešní označení obce (1996)

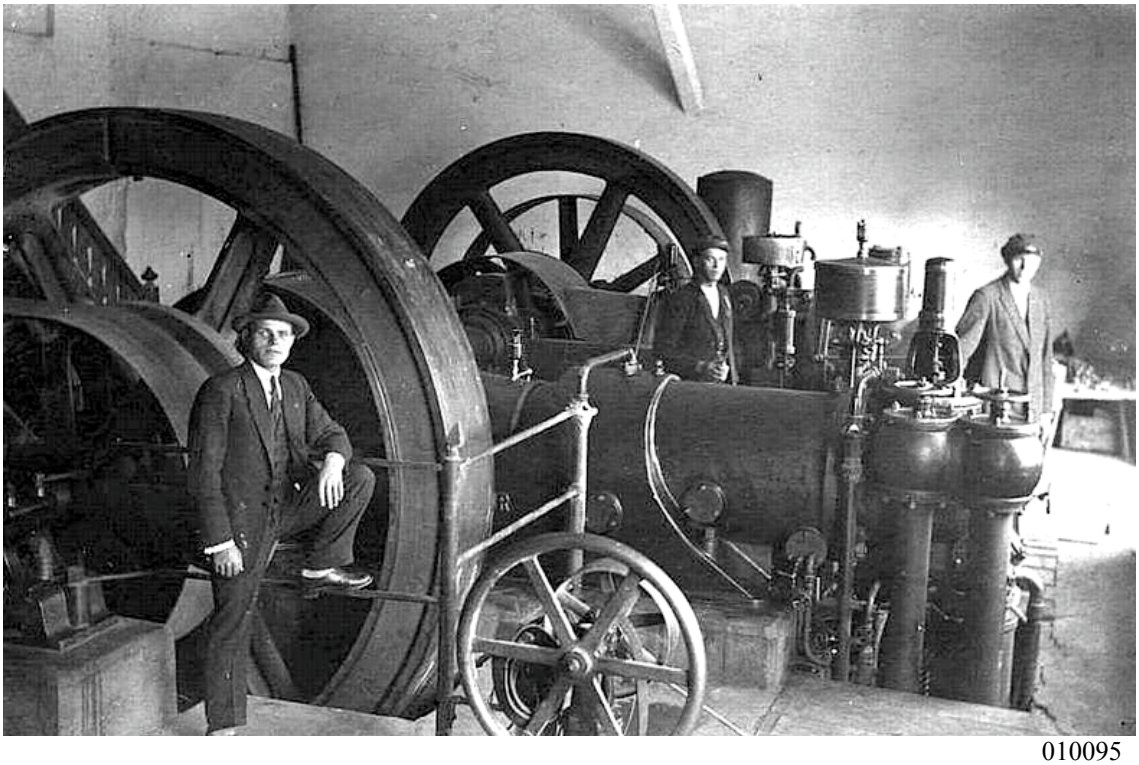
010105

Černý Les - Při pohledu na mlýn se zdá, že se tu zastavil čas. Stejný obraz by bylo možno vidět i před dávnými lety. Tehdy tu před mlýnem bývalo živěji a nikdo by nevěřil, jak málo se za padesát let změní. Tady se mlela mouka a dělaly kroupy pro celé široké okolí.

010106

Černý Les - Čerpadlo, na kterém si Jaroslav Holec způsobil smrtelný úraz, dnes zarůstá kopřivami.

010095

Plynový motor, který poháněl mlýn v Černém Lese.

010103

Černý Les - Rodný dům a dílna Holců, dnes po zazdění oken slouží jako sýpka na obilí.

010101

Černý Les - Ruští vojáci z první světové války nějaký čas byli ubytováni v obci.

010094

Černý Les - Před dílnou Holců. Vlevo syn a otec.

010120

Hospodaření na Volyni

010104

Černý Les - Je smutný pohled na bývalou dílnu.

010093

Poslední obrázek ze školy v Černém lese, poslední vedení, poslední učitel a poslední děti (1945).

010096

Holcovi ...už tady nemůžeme zůstat, tak alespoň obrázek na památku na naše hospodářství, na náš dům a naše hroby.

010097

Pomník na hrobě Jaroslava Holce.

010108

Černý Les - Opuštěný hřbitov, tady býval hrob našeho otce.

010108

Černý Les - Opuštěný hřbitov. Tu odpočívají příbuzní a ostatní Češi z Černého Lesa, kteří zemřeli na Volyni. Člověk cítí, že tady je a mohla být česká země. Ti, kteří tu žijí dnes, ji stále nazývají České pole. Pole vyrvané Čechy stepi a hustým lesům. Vše bylo tvrdě zaplaceno. Čas ale chtěl jinak… Odešli jsme a nic se nevrátí. Jen kosti Čechů, které zde zůstaly, budou němým důkazem těchto časů. Vzpomínejme na ně a na tuto zem.

010124

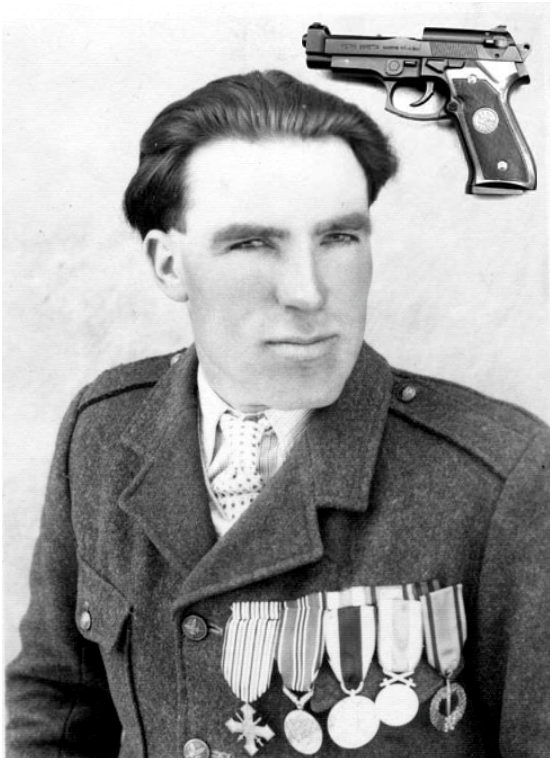
Černý Les - naivní obrázek namalovaný dětskou rukou - hospodářství Holců v Černém Lese (stáje, špíchar, kovárna, stodola, hlavní budova, vpředu studna a dědova výměna).

Hodně volyňských Čechů z Černého Lesa se zúčastnilo války.
Byli to dobří a odvážní vojáci.

010116 + 010117

Vlevo Liška, vpravo Valeš

010118

Byli to dobří a odvážní vojáci, pomáhali osvobodit svojí vysněnou vlast.

010125

Černý Les - Rektorová, rozená Holcová před odchodem do války ve válce ztratila manžela a po válce se znovu provdala za Kroutilíka.

010126

Liška a Jakub z Černého Lesa po válce - se svými spolubojovníky

010119

Volyňští Češi pomáhali konsolidovat poválečnou situaci v Čechách.

Znovu jsme navštívili Volyň

010109

Byli jsme se poklonit místům, kde stával nacisty vypálený Český Malín. 13. července 1943 byl posledním dnem, soudným dnem Českého Malína.

Po vykonání svého strašlivého díla - vyvraždění a spálení Malína, Němci se tady, ba ani v okolí, už víc neukázali, ač jejich panování v oblasti trvalo ještě déle než půl roku. Zbaběle utekli, tak jak zbaběle provedli svůj hrozný zločin. Ostrožecký okres, do kterého Malín patřil, po jejich odchodu ovládli banderovci...

Němci zavraždili v Českém Malíně 104 muže, 161 žen, 65 chlapců do čtrnácti let, 40 děvčat do čtrnácti let, 26 Poláků, 4 Čechy z jiných vesnic, kteří toho dne náhodou dleli v Malíně, většinou u lékaře nebo v nemocnici. V ukrajinském Malině zavraždili 132 obyvatel. V Českém Malíně spálili 68 domů a 223 stodoly, stáje, sýpky a jiné hospodářské budovy.

Pozůstatky malínských mučedníků byly pečlivě posbírány volyňskými Čechy a pohřbeny do společného hrobu na malínském hřbitově. Část mužů bylo pohřbeno u pravoslavného kostela v ukrajinském Malině.

010111

Památník Malínským mučedníkům

010110

Byli jsme přijati jako hosté.

Navštívili jsme Počájev

010112

Počajevská Lávra - jedno ze svatých míst pravoslavné církve. Do těchto svatých míst chodili naši rodiče na pouť. Z Černého Lesa je to pěšky okolo osmdesáti kilometrů.

010114

Monastýr Kremenec

010113

Kvasilov - bývala česká vesnice, kde Češi postavili pravoslavný chrám. Na svátek sv. Petra a Pavla nám tady místní věřící připravili krásnou slavnost. Návštěvníci z Čech byli pozváni do jejich domácností (do bývalých českých domů).

010115

Byli jsme hosty v monastýru Gorodok…

Je hodně těžké se rozloučit s přáteli a s místy našeho mládí.

010127

Oběd v Kvasilově

U Holců v Sudicích

Volyňské ženy v Sudicích

010122

V roce 1981 jsme oslavili osmdesátiny naši maminky a babičky Holcové. Sama přivedla rodinu do Čech a naučila nás tady žít.

Mince

Po příchodu na Volyň Češi peněz moc neměli. Snad neměli ničeho víc, než Ukrajinci. Měli ale chuť do práce a představu o tom, co chtějí. Začali šetřit a pomalu přikupovat k políčku, které si koupili za poslední peníze z Čech, další pole. Začali budovat „chátě“ a stáje. Později i další budovy pro podnikání. K prvním měďákům přibývaly stříbrňáky a nakonec i zlaté. Půda tu byla levná. Postupně Češi začali dobře prosperovat. Brzo se začalo myslet i na děti. Muselo se začít myslet na zajištění budoucích pokolení. Ujal se proto zvyk, že každé narozené dítě dostávalo při narození do vínku zlatou pětku a k té se potom přidávali podle možností další. Tuto první pětku dostával člověk po smrti i do rakve pro počinek na onom světě. Jak se měnila doba, měnili se vládci, měnily se i peníze. S klesající hodnotou peněz měnil se i materiál, ze kterého byly vyrobeny. Bylo to zlato, stříbro, nikl, měď až po dnešní hliník.

Teprve když si mince rozložíte uvidíte, že i ony dokáží hodně povědět. Dokáží připomenout dobu, ve které se s nimi platilo, připomenout mnoho událostí, které se v té době staly. Když jsem si jednou prohlížel těch několik věcí, které zůstaly jako památka na dědu a babičku Hrycíkovi a na babičku Holcovou, rozhodl jsem se, že musím tyto památky ofotografovat a předložit všem.

Na mincích jsou letopočty spojené s jejich i naším životem, spojené i s vývojem naši České republiky. Člověk si najednou uvědomí kolik životních změn a změn režimů se za tak krátkou dobu, vlastně za života jedné generace, stalo.

Prohlédněte si válečné medaile a zamyslete, se kolik utrpení a zmařených životů je za nimi schováno. Že to nebyli jenom váleční letci v Británii, ale že i volyňští Češi a i Češi tady doma umírali pro svoji vlast. Každý se s nimi rád pochlubil a při tom vzpomínal na těžkou válečnou dobu.

Mince, kterými Češi platili po příchodu na Volyň

Měděné mince

5 kopějek 1872 (Mědnaja rosijskaja moněta)

3 kopějky 1913

Stříbrné mince

50 kopějek 1895 (Nikolaj imperátor samoděržávec vsej Rosii)

1 rubl 1896

Zlaté mince

15 rublů 1897

10 rublů 1899

5 rublů 1898

Mince, kterými Češi platili za Polska

Niklové mince

50 grošů 1923

1 zlotý 1929

10 zlotých 1932

5 zlotých 1934

Mince, kterými Češi platili za Ruska

Niklové mince

20 kopějek 1936

10 kopějek 1940

Mosazné mince

3 kopějky 1940

Výroční mince

1 rubl k 20. výročí vítězství nad Německem 1965

Medaile 85. výročí narozenin zakladatele Československa

Mince Československé republiky

20 haléřů 1927

Mince za protektorátu

20 haléřů 1940

1 koruna 1943

Niklová mince Slovenského státu

5 slovenských korun 1939

Niklové československé mince po válce

1 koruna 1945

2 koruny 1947

Hliníková koruna po měně

1 koruna 1952

Niklové mince ČSSR

2 koruny 1989

Niklové mince ČSFR

1 koruna 1991

20 haléřů 1991

Výroční měděná mince ČSR

10 korun českých 2000

Památky na válku

Výroční medaile

Výroční medaile

Za vítězství nad Německem 1941 - 1945

K narozeninám Žukova 1896 - 1996

Za zásluhy v boji proti fašismu 1965

Dukelským hrdinům

50.výročí vítězství ve Velké vlastenecké válce

Carský kříž svatého Jiří

Památky z Volyně

Naši předci se uměli přizpůsobit situaci. Svoji kulturu a zvyky rychle rozšiřovaly mezi obyvatele. Zakládali české školy, hráli divadlo a půjčovali knihy. Dokázali ale i mnoho přijmout pro svoji potřebu a pro lepší soužití s místními. Na Volyni si každá svobodná dívka připravovala svoji svatební výbavu již dlouho předem. K tomu patřilo i vyšívání košil, utěrek a ručníků. Tyto ručníky se také přivěšovali na nevěsty při svatebním průvodu. Podle nich se také hodnotila nevěsta. Tento zvyk brzy přijaly i české nevěsty a vyšívání se stalo prestižní záležitostí. Vyšíváním se zdobily povlaky na peřiny a polštáře a na ubrusy. Vyvinulo se mnoho různých způsobů výšivek a nevěsty se předháněly v jejich dokonalosti.

Mnoho těchto krásných věcí přivezli volyňští Češi i sem do Čech. Dokázali se z této své práce radovat a rádi se pochlubili i nějakou cetkou. Maminka celý čas schovávala po tatínkovi zlaté hodinky a svůj zlatý náramek jako velikou cennost. Když mě to jednou dávala, požádala, abych to nechal ocenit. Ukázalo se, že to žádné zlato není, že to nemá žádnou hodnotu. Nikdy jsem ji to neřekl, a sám i nadále si těchto věcí vážím jako velké cennosti.

Odznak České matice školské

Hodiny

Památky na doma - i tyto drobnosti nám připomínají Volyň

Svatební ručník, jaké si vyšívaly nevěsty - tento patřil Marii Vohralíkové - Hrycíkové

Výšivky ...i maličkosti znamenali hodně

Porcelán …v období Polské vlády bývalo i dobře

Někdy i mlýnek na zrnkovou kávu bylo třeba, většinou ale byla z obilí.

…doma se daly udělat i příbory

Tímto kohoutem se čepoval kvas nebo pivo

…svítilo se lampou

…a hrálo se na okarínu

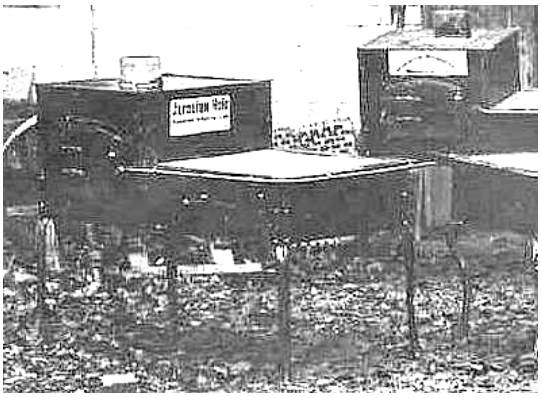
Muži měli zlaté hodinky

…a ženy šperky

Čaj se vařil v samovaru, ale většinou na plotně od Holců.

Pak ale přišly horší časy, na které se těžko vzpomíná

Přišla válka, revoluce, opět válka, kolchozy, banderovci, smrt.

Muselo se odejít, proto bylo třeba udělat všechno, abychom si návrat do staré vlasti zasloužili.

Uničov - památník Volyňským Čechům, kteří se návratu nedočkali.

Nemohu skončit.

E-Mail od Lídy, rozené Zahrádkové (dnes Jacques Grange, žijící ve Francii) mě nutí pokračovat v záznamech.

Člověk mockrát v životě udělá něco, co může vyvolat různé odezvy a vyprovokuje něco, čím předem nepočítal. Pokusil jsem se uspořádat pár památek své rodiny a přitom jsem musel nahlédnout i na věci cizí. Začala vznikat knížečka, ve které jsou nějakým způsobem uspořádány fotografie rodin a lidí z Volyně. Při prohlížení těchto fotografií se začnou vynořovat příběhy těchto lidí. Ocitli jsme se na pavučině vztahů lidí a jejich osudů. Vlákna zde vedou od jednoho uzlíku ke druhému, od člověka k člověku. Jak najít to správné vlákno, po kterém jít a ke komu dřív. Necháme proto tuto knížečku, toto album růst jen tak, jak přibývají obrázky a připíšeme další příběh, který se k nám dostal.

V době internetu není problém najít někoho ve světě, s kým se můžete domlouvat. Lidé původem z Volyně i dnes se dostávají do světa a ani tam nemohou zapomenout na své předky, kteří kdysi žili na Volyni a později tady v Čechách. Názvy vesnic a měst jako např: Žitomír, Rovno, Dubno, Luck, Zdolbunov, Kupičov, Boratín, Moldava, Verba, Mirohošť, Zubovština, Černý Les, Sklíň, Malín, Michna, Sinkievičuvka, Vilhélmovky, Hlinsk, Novosilky, Kvasilov, Hrušvice, Hulč, Podcurkov, Ulbárov a spousta dalších jmen vesnic českých i z poloviny ukrajinských. Všechny tyto názvy vzbuzují v lidech nostalgii a dnes již zidealizované vzpomínky. Mnozí volyňští Češi dokázali tyto krásné vzpomínky předat i svým dětem. Je pravda, že tyto děti dnes mají třeba i 60 let a nikdy na Volyni nebyly anebo v době přesídlení do Čech byly ještě batolata a na Volyň si nemohou pamatovat. Zdědily ale vlastnosti po předcích rvát se životem a pokračovat v odkazu rodičů.

U Zahrádků v Hlinsku

Stalo se nám shodou okolností, že jsme se seznámili se životem rodiny Zahrádků.

Z mailu od Lídy: přikládám starou fotografii z Volyně. Jsou na ni zleva - teta Luba Vohraliková, strýc Emil Zahrádka, jeho budoucí žena Libuše Ničová a strýc Josef. Emil a Libuše Zahrádkovi jsou pohřbeni v Dolní Loučce.

Teta Luba v Hlinsku….

Už tady začínal jejich budoucí vztah z Josefem Zahrádkou.

Rodina Zahrádků na Volyni žila v Hlinsku. Žila tak, jako ostatní Češi, někteří hospodařili a někteří, na které už nezbývalo další pole, začali se živit řemesly. Kdo z rodiny Zahrádků vlastně přišel na Volyň první? Zaslechl jsem jenom příběh o jejich potomcích a ani tito to neměli lehké. Jejich osudy by byly na román na pokračování.

Přiženil jsem se do rodiny, ke které patřili přes maminku manželky i Zahrádkovi.

Po celý dlouhý čas to byli jen Zahrádkovi anebo strejda Zahrádků. Jednou u příležitosti oslavy 80. narozenin manželčina otce se strejda rozpovídal o svém životě. Pak zase uběhlo mnoho času a nám se přihlásila jeho neteř, Lída Zahrádková. Celý obraz rodiny opět ožil. Na světlo přišly staré fotografie, na Zahrádkovi, na Hlinsk a na jejich život.

Jak žila rodina v Hlinsku, nevím. Když přišla válka a Češi museli narukovat a někteří museli narukovat do ruské armády. Ty, které ruští velitelé považovali za spolehlivé, zůstali na frontě a ostatní, jako nespolehliví byli odveleni za Ural na Sibiř, kde údajně zajišťovali vše potřebné pro frontu. Nespolehliví byli všichni ti, kteří se před válkou jakkoliv podíleli na spolupráci s Poláky a vinni byli třeba i tím, že chodili do polských škol.

Tento případ se týkal i Josefa Zahrádky. Josef měl ještě dva sourozence, sestru a bratra Václava. Když přišla válka, musel do ruské armády a byl poslán na Sibiř. Jeho vyprávění o pobytu a práci, kterou musel vykonávat, zní neuvěřitelně.

Jak v té době žili rodiče a sourozenci, jsem nezjišťoval. Sourozenci se do Čech dostali se Svobodovou armádou a osud je zavál do Dlouhé Loučky. Josef, jak si trochu pamatuji z jeho vyprávění , prožíval svůj krutý osud sám na daleké Sibiři. Tady, spolu s dalšími, stejně postiženými vojáky, vojáky, kteří byli poznamenání různými šrámy svého života. Bylo to

Poláci, Židé, různí zlodějíčkové a trestanci. Společně seli obilí, sázeli brambory a starali se o sklizeň. Všechno obdělávali prakticky ručně za hladu a naprostého vyčerpání.

Není divu, že hodně vojáků tyto útrapy nepřežilo. Obrovské pole orali a brambory sázeli pomocí motyk. Sbírali je potom jenom za pluhem. Strýc se vždycky podivoval, že na takovém úhoru přece něco vyrostlo. Obilí seli přímo na poorané pole ručně, přímo z nákladního auta. Sklízeli někdy sekačkou, ale také kosama. Na polích po nich zůstávalo shrabané obilí ve velikých hromadách. Mlátilo se celou zimu. Kdo si ještě pamatuje mlácení obilí pomocí mlátiček, ví, jak těžká je to práce. Představit si ale tuto práci za 40stupňového mrazu je nemožné. Mlátičky měli poháněné řemeny, poháněné z pásového traktoru. Jen nastartovat motor traktoru byl obrovský výkon. Několik hodin se muselo pod traktorem topit, pak se 20 mužů postavilo k řemenu a vší silou roztáčelo motor. To, že by motor zabral a způsobil úraz, nehrozilo. Podařilo-li se motor nastartovat, nabíral otáčky jen velmi, velmi pomalu.

Vojáci byli ubytování v zemljankách, které si po skupinkách museli sami vykopat.

Josef měl ale nakonec trochu štěstí. Byl vyučený stolařem a svoji profesi zde mohl uplatnit. Vyráběl potřebné stavební prvky a jednoduché hodně potřebná zařízení - pro spaní a trochu lidsky život. Svoje ubytování s kamarádem si vykopali opodál ostatních s odůvodněním, že potřebuje více místa pro svou práci. Příděly potravin byly malé a i když měl možnost si zaopatřit nějaké brambory pro časté prohlídky ze stran dozorců, je nebylo kam schovat. Přišli na nápad, jak nad nimi vyzrát a jak si uchovat potraviny. Byly to vlastně jenom brambory. Ostatní příděl byl skoro nulový. Vykopali si vedle svého bunkru v rámci výkopu latríny malou jámu, tuto uzavřeli stropem a ponechali jenom malý otvor, kterým se dala prostrčit brambora. Vše řádně zamaskovali. Pokud to šlo, s pole v kapsách nosili brambory a otvorem je vhazovali do úkrytu. Dobře věděli, že budou-li přistiženi, že trest bude veliký.

Člověk který chtěl přežít musel postoupit i toto veliké riziko V zimě, když už nebylo co jíst, vyškrabali za palandami maličký tunel, kterým uložené brambory dostávali. Měli štěstí, maličký otvor ze zemljanky žádná kontrola neodhalila a tak se jim podařilo přežít i tu krutou zimu. Strejda si zachoval tolik sil, že mohl stále pracovat, dokonce si dokázal ušetřit i maličko peněz, které mu nakonec umožnily vrátit se domů. Udržoval si stále spojení a získával informace o dění doma a na frontě. Když byla ustavená Československá vojenská jednotka, požádal o propuštění z ruské armády a o zařazení do české jednotky.

Po obrovském úsilí a za pomocí podplácení se mu sice podařilo dosáhnout propuštění, ale vstoupit do české armády nemohl.

Čekala ho ještě strastiplná cesta ze Sibiře na Volyň.

Fronta v té době byla už daleko na západě a dohnat ji mohl až z oblastí civilizovaných. Doklady o propuštění mu byly málo platné. Musel získat doklady, že je Čech a to se mohlo podařit až v Moskvě. Obrovskou pouť vykonal při stálém skrývání a pod hrozbou, že bude přepaden, oloupen, nebo opět zatčen. Ze Sibiře pěšky prošel oblastmi lesů, kde se potulovalo spoustu uprchlých trestanců a ti využili každé příležitosti, jak získat nějaké prostředky k přežití. Do vlaku se dostal jen málo kdy a proto, že trať byla válkou zničena, často skončili v poli a znovu pokračoval pěšky, nebo s nějakým koňským povozem. Na nádražích bývalo nebezpečno. Čekalo tam spoustu lidí na chvíli, kdy pojede nějaký vlak. Pod vzájemnou ochranou lidí, se kterými se seznámil, většinou jenom přenocovali. A opět se objevilo to, co mnohým lidem tolik pomáhá. Je to kousíček štěstí. Podařilo se mu podplatit řidiče nákladního auta, který jel do Moskvy a ten ho vzal na korbu náklaďáku. Tady už bylo lip a o něco bezpečněji. Za pomocí českého zastupitelství dostal nějaké doklady a už svobodně mohl odjet domů, na Volyň.Čas ale na něho nečekal. Na Volyň se dostal až v době, kdy už většina volyňských Čechů odjela do republiky. A tak opět sám, s posledním transportem Čechů přijel

do Československa. Podařilo se mu najít rodinu a bratra. Ti už zde v Dlouhé Loučce měli po Němcích svoje hospodářství a přijali ho rádi mezi sebe. Čekali ho už jen lepší časy.

Obytná budova v Újezdě u Uničova, kde bydlela rodina Josefa Zahrádky dnes už je zbořená.

Oženil se s dcerou volyňských Čechů, Libuší Vohralíkovou.

Bylo jim přiděleno hospodářství v Újezdě u Uničova. Jak běžel čas, přišli další události. Narodili se jim dva synové, Jaroslav a Josef. Když vyrostli, pomáhal jim se stavbou nových domů. Vyráběl okna a pomáhal seč mohl až do svého konce. Zemřel v roce 1995 ve věku 82 let.

Společná fotografie asi z roku 1966

… nový žebřiňák byla pro hospodáře velká událost.

Rodina Zahrádková 1954 i s babičkou Vohralíkovou (Šaršovou)

Zahrádkovi již v důchodě …na obrázku jejích syn Josef a snacha
Na obrázku: Zahrádka Václav, bratr Josefa Zahrádky z Újezdu. Josef se této oslavy už nedožil.

Od Lídy: Přikládám ještě fotografii tety Luby, jsou poslední, co mám. Jsou z 30. 5. 1999, můj táta slavil 85 let. (30. 5. 1914) Jsou na ni moji rodiče. Maminka nebyla volyňačka, pocházela ze Šumvaldu. Poznali se po příchodu sov. armády, když vojáci pomáhali na statku, kde byla ve službě při žních.

Zdravi Lida.

Táhne nás to domů

Táhne nás něco domů, ale kam, co je toho příčinou, kde je vlastně náš domov? Říká se, že náš domov je v místech, kde jsme se narodili a kde jsou hroby našich předků. Do míst, kde jsme se narodili nás táhne i touha dovědět se, jak naši předkové dokázali realizovat věci, které my už dnes bychom jen těžko dovedli.

Proto i Josef Truksa se svým bratrem a rodinou se vypravil na

Volyň, podívat se na místa svého dětství a mládí, na místa, kde jsou hroby jejich předků. Každá cesta vyvolává vzpomínky a tak i tato jejich cesta není výjimkou.

020332

Ulbárov - rodný dům Truksů v roce 2003

020331

Truksovi se současnými majiteli domu. Chybí otec malých chlapců, který je lékařem a měl službu na fotbalovém zápase v sousední obci.

020329

Obytný dům ulbárovského mlýna na fotografii manželé Josef a Blažena Truksovi se současným majitelem (2003).

020327

U ulbárovského mlýna, který Truksovi v roce 1927 prodali V. Kudrnovi. Na snímku Blažena Truksová, Ing. V. Truksa a současný majitel (2003).

020335

Bratři J. a V. Truksovi na návštěvě dlouhodobě nemocného Volodi Samkova *1924 v Podcurkově (2003).

Vraťme se s nimi znovu do někdejšího volyňského Ulbárova a nahlédněme spolu s Josefem Truksou do jeho vzpomínek.

020311

Ulbárov, bratři Josef a Václav Truksovi před rodným domem v zimě 1946-47

020310

Jedna z ulic meziválečného Dubna

020312

Václav Truksa *1911, se svými koňmi ve „fasuňku“ ve Varkovičích po r. 1930

020313

Rovno - Emilie a Václav Truksovi, vzadu uprostřed Václavova sestra Anna *1908, provdaná Bavrová.

020302

Emilie Truksová rozená Martínková *1875 s manželem Alexandrem Truksou *1873 foceno v Rovně před r.1914

020320 + 020323

Rodiče. Václav Truksa *1911 u Dukly zraněn střepinou granátu do páteře, 3/4 roku léčen po operacích ve městě Baku u Kaspického moře.. Emilie Truksová *1913 manželka V. Truksy.

Jejich syn Josef vzpomíná

Můj děda Alexandr Truksa se narodil v Kvasilově. Oženil s Emilií Martínkovou, se kterou měl dva syny a dceru. Později se přestěhovali do Ulbárova, kde děda Alexandr byl nejdříve spolumajitelem a později majitelem ulbárovského „Gazogeneratorowo mlyna walcowowo“. Mlynářské podnikání ukončila náhlá smrt dědy Alexandra způsobená prasklým žaludečním vředem. Mlýn pak koupil Vladimír Kudrna. Mladší syn Václav Truksa (můj otec), se oženil s Emilií, třetí dcerou Jana Vejchody.

Pradědeček z maminčiny strany Josef Vejchoda přišel se svou ženou Barborou do katastru obce Český Ulbárov v roce 1871. Byl to on, který se ujal velice odpovědného úkolu, aby vybral místo s možností pozdějšího nákupu pozemků i pro budoucí generace. Kam zatloukl první kolík při vytyčování pozemku pro zemljanku se již nedozvíme.

S odstupem času, při normálních poměrech, bychom mohli hodnotit jeho volbu z podnikatelského hlediska za opravdu prozíravou. Bohužel dnes již víme, že normální poměry netrvaly až tak dlouho.

Třetí syn Josefa Vejchody, můj děda Jan se narodil brzy po příjezdu na Volyň. Bohužel si svého dědu pamatuji jen matně, ale z vyprávění vím, že byl dobrým hospodářem, což dokládaly nakoupené pozemky a postavené obytné domy, hospodářské stavby, včetně vodního mlýna. Byl také uznávaným znalcem koní a dobytka vůbec. Nejen sousedé, ale i Ukrajinci ze sousedních obcí chodili za Honzikem, jak se mu většinou říkalo, aby poradil co s nemocnou krávou, nebo koněm, či pomohl s komplikovaným telením. Běžná ošetření, obklady nebo nálevy si každý sedlák zvládl sám, ale vážnější kurýrování koliky. kataru, šlach, řešil a ochotně radil jak postupovat Honzik. Uvážíme-li co v té době pro hospodáře (zvláště malého hospodářství) znamenal úhyn koně, nebo krávy věřím, že děda byl velice oblíben a dle babičky až příliš často zván vděčnými spoluobčany k různým rodinným sešlostem. Byl také zván na dobytčí trhy, aby známým radil, který kus koupit a za jakou cenu. A protože dobrý kup se musel zapít, tak se to babičce vůbec nelíbilo.

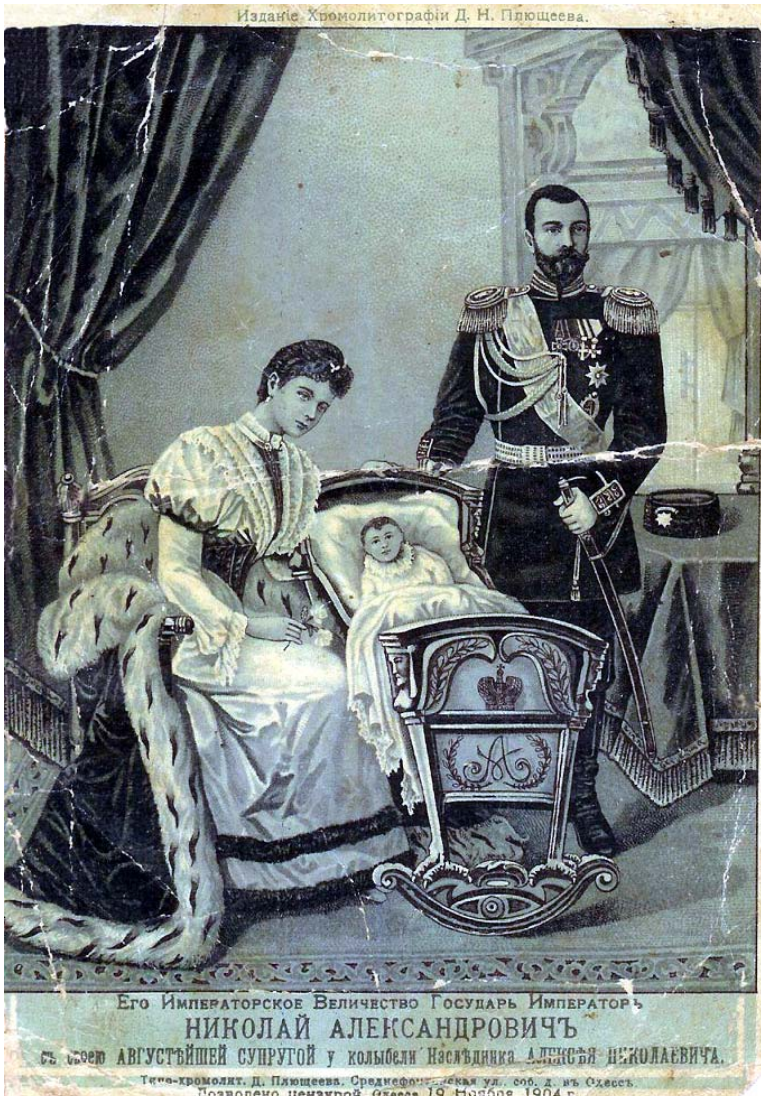
Psal se rok 1920, období častých změn režimů, krajem procházeli dezertéři, kteří odmítli bojovat a vraceli se ke svým rodinám. Naše rodina se dlouho domnívala, že obliba dědy zmírní agresivitu různých tlup, často vytvořených narychlo z místních dobrodruhů, kteří pod heslem svobody a samostatnosti loupili u zámožnějších občanů, ale jak se později mohli přesvědčit, tomu tak nebylo. Brali dobytek, koně, vozy a peníze. Papírové peníze měly na kahánku a obrovská hyperinflace způsobila, že carské ruble pozbývaly na hodnotě. Jedině ten, kdo převáděl papírové peníze do zlatých „pětek“, zachránil našetřenou hodnotu a to děda udělal.

Volyňáci proti rabování v té době úspěšně organizovali pravidelné ozbrojené hlídky v obci. Jednou zřejmě nebyly hlídky dostatečně ostražité, lupiči všechny členy zajali a uvěznili ve sklepě souseda Antonína Vejchody, společně s jeho rodinou. Potom napadli rodinu mého dědy, který hodlal koupit nějaké pozemky, což předpokládalo určitou finanční hotovost a bandité to nějakým způsobem zjistili. Při napadení domu má maminka (tehdy sedmiletá) utekla a schovala se i s panenkou na dvoře pod navezenou hromadou dřeva, kde strávila celou noc. Po dědovi požadovali bandité peníze pod různými nejdříve výhružkami, po kterých následovalo svázání a bití. Vzdorování trvalo do čtvrté hodiny ranní, kdy hrozilo, že ztýranému dědovi vypíchnou oči, pokud požadované zlaté „pětky“ nedostanou.

Teprve potom vyčerpaný děda poslal manželku Marii, aby jim peníze, o jejichž úkrytu věděl jen on (byly ukryty ve stodole za štítovým hambálkem), dala. Tato událost způsobila, že v domě, který děda postavil (a já se v něm narodil) provedl úpravu, která umožnila skrytý únik z bytu a tak ochránit hlavně děti. Úprava spočívala ve vybudování otvoru ve zdi

(mezi chlévem a ložnicí) vedoucím z ložnice přímo do betonového žlabu ve chlévě. Otvor byl opatřen okenicemi, které byly dobře utěsněny a zakryty závěsem. Toto řešení bylo zachováno ještě v roce 2003, kdy jsme s manželkou a bratrem rodný dům navštívili a současným majitelům jsme vysvětlovali význam tohoto řešení.

Josef Truksa - 2008

020359

Památka z Volyně - Car Nikolaj (pohlednice)

020361

…na nedělním výletě - na fotografii ulbárovských cyklistů je druhý zleva Václav Truksa a poslední vpravo Antonín Vacek.

020362

Ulbárov - sváteční zábava …v první řadě druhý zleva Václav Truksa, pátý zleva Vladimír Johan, šestý zleva Antonín Vacek.

Vůbec prvním českým časopisem byl měsíčník " ***Českoruské listy***", jejichž první číslo vyšlo 1. července 1906 za 1 rubl 75 kopějek. Č.R.L přestaly po 18ti měsících vycházet a místo nich o polovičním obsahu vycházel měsíčník " ***Jednota***" za 60 kopějek ročně. O něco později než Č.L.R. byl vydáván český časopis "***Ruský Čech***". Po jeho zániku pak 21. ledna 1911 vyšlo první číslo týdeníku "***Čechoslovan***".

České noviny vydávané v Kyjevě

Čechoslovan

ЧЕХОСЛАВЯНИНЪ-CZECHOSŁOWIANIN-ЧЕХОСЛАВ'ЯНИН.

Časopis Čechů v Ruské říši.

Číslo 2. | V Kijevě 11/24. února 1911. | Ročník

Uplynulo poměrně málo doby od chvíle, kdy první Češi přišli na Volyň. Ještě nevyprchalo jejich nadšení a vůle vybudovat svůj nový domov, svojí novou společnost. Snad mnozí měli představu, že založí a vybudují společnost jaké není rovno. Společnost vzdělanou, spravedlivou i bohatou.Vynakládali k tomu veškeré svoje úsilí, aby se tato jejich vize uskutečnila co nejdříve. Ne vždy se vše dařilo a podmínky pro jejich práci bývaly i velmi kruté. Z nepochopením se setkávali i ve vlastních řadách. Překonat toto všechno jim pomáhaly i české noviny, vycházející toho času v Kyjevě. Z toho, o čem psali se ještě dnes můžeme dočíst, o jejich starostech, problémech i úspěších.

Čeští usedlíci na Volyni si nesli v sobě úzké vazby na svoji bývalou vlast. Nemohli se odpoutat od míst odkud přišli, snažili se zavést stejné způsoby práce i organizace všeho hospodaření, které znali z Čech. Vše se snažili zavést na Volyni, v místech kde hodlali žít podle vlastních představ.

A tak se každý z nich musel na tomto díle podílet nejen svoji prací fyzickou, ale i politicky. Čechové dále rozvíjeli svoje vztahy s bývalou vlastí nejen obchodní ale i kulturní.

Dostalo se mi náhodou do rukou neúplné číslo novin, které vydávali volyňští Češi v tehdejším Rusku. A tak vám jen tak pro zajímavost předkládám něco z jejich obsahu. Jsou to vlastně ohlasy občanů na nově vydávaný list.

Kvasilov ve světle přítomnosti.

Dávám úmyslně tento název svému dopisu. Chci mluvit jen o přítomnosti, hrabání se v historických archivech ponechám druhým. Nerad se zabývám statistikou a nebudu proto vypočítávat kolik zde bydlí rodin, kolik morgů a dětí má každý hospodář. Budu mluvit jako Kvasilovák, který má své hnízdo rád a myslí, že jsou u nás věci, o které by se mohla zajímat i širší veřejnost.

Český duch v nás dosud pevně sedí. Jsme dobrými Čechy. Tímto děkujeme především našim českým učitelům, které jsme zde dosti dlouho měli. Na starého Šeboru, jenž dělal nejlepší čest svému stavu, každý z nás dosud rád vzpomíná. Byl to opravdu dobrý učitel. Bohužel posledních dvanáct let se u nás Česky již neučí a důsledky toho je pozorovati na dorůstající mládeži. Snad nyní, kdy náš český pravoslavný duchovní otec Feodor Hejda vzal si za úkol učiti děti mateřštině, nastane zase návrat k lepšímu. Snaha a přičinění otce Feodora zajisté dojdou uznání občanstva, které již ač trochu pozdě, doznává, že mělo se více starati, aby čeština nebyla z kvasilovské školy úplně vypuzena. Když p. J. Bouček byl učitelem v Kvasilově. bylo Čechům dáno na srozuměnou, že neoficiálně se české řeči vyučovati může. Občané nevyužili tohoto mlčenlivého dovolení a dosáhli toho, že některé děti, vůbec neumějí česky číst ani psát. Mimochodem zaznamenáme, že Kvasilov má svůj vlastní, český pravoslavný chrám, ve kterém většina bohoslužeb se koná v řeči české. Kázání otce Feodora jsou vždy česká.

Máme knihovnu, která pamatuje ještě ty staré slavné doby, kdy čeští osadníci s láskou a zbožností hleděli na českou knihu a nelitovali těžce vydělaného groše, když se jednalo o zakoupení dobrého českého čtení a předplacení časopisu. Vznikla stejně jako knihovna hlinská a knihovny v jiných českých osadách z milodarů a darovaných knih. Občané utvořili čtenářský spolek. Platili pravidelně roční příspěvky, pořádali ve prospěch knihovny zábavy a za sebrané peníze kupovaly se knihy. Kvasilovská knihovna zvláště z počátku hrála velkou úlohu v občanské a společenské výchově naší osady. Byla svého druhu duchovním střediskem a učilištěm pro staré i dospívající. V knihovně se scházeli občané, aby si zde přečetli došlé časopisy a porozprávěli si o událostech dne. Někteří občané brali na se úlohu vykládačů a vysvětlovali složitější otázky. Zvláště nutno zde vzpomenout našeho dobrého starého Čeňka Stránského, který předčítával v knihovně a vykládal posluchačům nesrozumitelná jim místa. Byly to pěkné chvíle. Škoda, že již patří k minulosti. Nyní kvasilovská knihovna čítá arci hezký počet českých i ruských knih, ale počet čtenářů je mnohem menší. - Proč?

Odpověď na to nám dají téměř všechny osady české na Volyni. Naše mladé pokolení nejeví již takového zájmu o knihu a časopis jako jevilo dřívější. Kde jsou ty dlouhé zimní večery, kdy čeští osadníci s dychtivostí spěchali k sousedu čtenáři, aby poslechli bud' vypravování starého kronikáře, buď se dozvěděli něco nového ze světových události. Pamatujeme se dobře na takové obrázky, kdy při blikavé lampě soused neb sousedka vážně předčítali a ve světnici na lavicích, na postelích, na složené u kamen hranici dříví seděli staří, mladí, muži i ženy a pozorně naslouchali čtení. Teprve dvanáctá hodina ohlašovaná ponocným je dovedla přinutit k rozchodu.

Kde uvidíte něco takového dnes! - Co je toho příčinou?

Ačkoliv nynější kvasilovská knihovna nesoustřeďuje již tak veškeré občanstvo jako knihovna dřívější, přece jen zasluhuje pozornosti. A to třeba již jen proto, že se udržuje. V jiných českých osadách, kde knihovny byly snad starší a bohatší, dnes bohužel po České knize není ani památky a knihovní skříň slouží pro uschovávání uzeniny, starého sýra a jiných věcí, nutných více pro žaludek než pro duši. Kvasilovská knihovna je umístěna v hořejším poschodí pěkné zděné budovy, kterou svým nákladem vystavěl a obci daroval kvasilovský

obětavý občan a dobrý Čech továrník p. J. Svárovský. Dolní místnost této budovy slouží k uschovávání nářadí hasičské družiny. Když mluvíme již o kulturní stránce Kvasilova, nesmíme opomenouti naše divadlo. Vbrzku po založení Kvasilova utvořil se divadelní ochotnický kroužek a často se hrálo. Později z různých příčin nastala as dvanáctiletá přestávka. Teprve před 7 lety pokusili se o obnovení českého divadla p. J. Svárovský, syn p. J. Steiner a bývalý kvasilovský učitel p. Jar. Bouček.

Pokus se zdařil a nový kroužek, jenž se utvořil, pořádá každoročně několik představení, těšících se značné oblibě. Kroužek má své jeviště v hostinci p. Zahrádky. Veškerou činnost divadelního kroužku řídí nyní p. Václ. Stránský. Mimo divadlo jsou i jiné zábavy. Hasičská jednota a čtenářská beseda pořádávají koncerty a výlety. Máme též elitní plesy!

Největší chloubou Kvasilova je spolek vzájemného pojišťování proti ohni. Před hezkou řadou let několik rozšafných občanů usneslo se čelit vykořisťování různých pojišťovacích společností, které dřou bez nože své pojištěnce a pojištěný obnos nikdy řádně nezaplatí. Založili vlastni spolek, pojišťovali se navzájem poznenáhlu se k němu připojili všichni ostatní občané. Práce ta byla korunována skvělým výsledkem. Spolek vládne dnes kapitálem přes 10 tisíc rublů. Občané, kteří se stali členy v prvních létech založení spolku, nyní již pojistné neplatí a zůstávají stále pojištěni. Peníze nejdou z obce ven, ale půjčují se za nízký úrok občanům. Tímto způsobem naše pojišťovna koná nám zároveň službu občanské záložny. Mimo tyto hmotné výhody kvasilovská pojišťovna má ještě význam společenský. V zájmu všech pojištěnců je, aby každý občan varoval svého souseda před hrozícím nebezpečím - požárem. Tak se všichni střeží navzájem. Požáru u nás nebývá. Myslíme, že by bylo dobře, kdyby jiné české osady seznámily se blíže s naší pojišťovnou a zřídili něco podobného u sebe. Náš bodrý pokladník pan Müller by jim mohl zajisté v tomto ohledu dát mnohé dobré pokyny.

Proti požáru, jenž by byl založen mstivou rukou anebo rozžehnut „nebeským poslem" nás chrání vydatně naše „moloděcká" hasičská družina. Není četná. Čítá jen asi 20 mladých hospodářů. Četnost však je nahrazena zdatnou organizací. Duší družiny je p. Vojtěch Škobis, jenž nelituje času ani práce, jen aby jeho družina dosáhla nejvyššího stupně dokonalosti. Hasičské nářadí je opravdu pěkné: 2 stříkačky, větši počet, sudů, dlouhé savice a hadice. Voda v osadě není hluboko. Na obecní útraty byla zřízena, v místě nejdále položeném od říčky, k účelům hasičským zvláštní nádržka. Jak jsme se již zmínili, nářadí hasičské je ve zvláštní budově, kterou k tomu účelu vystavěl pan Svárovský.

A nyní o hospodářském stavu naší obce. Jest zámožná, každý to ví. Bylo by proto nemístné naříkat, že jsme chudí. Zdrojem naší zámožnosti je chmel a zase jen chmel. Pěstujeme arci též jiné plodiny (hlavně ječmen a pšenici), kterým se na naší úrodné půdě velice daří, ale nejvíce péče věnujeme chmelu. Jedete-li vlakem z Rovna do Zdolbunova, nemůže váš zrak nespočinouti se zálibou na hustém lese, kterým kol dokola je obklíčena naše ves. Nedejte se však klamati přeludem - Kvasilov lesa nemá. Vše, co vidíte, jsou rozsáhlé plantace bujně pnoucího se chmele. Zeptáte-li se kolik kop chmele se u nás pěstuje, neřekne Vám to nikdo. Celkový úsudek si dovedete udělat dle toho, v jaké vážnosti je u nás pěstitel chmele, můžete vidět z běžného pravidla, že občanství se měří na kopy. „Kdo nemá sto kop, není v Kvasilově pokládán za občana". Dříve bylo občanství levnější - stačilo kop šedesát! Pěstujeme chmel jak náleží. Věnujeme mu všemožnou péči a každá novinka chmelařské vědy se u nás hned zkouší. Moderní sušky se množí v Kvasilově každým rokem. Máme své velkochmelaře. Největší z nich jsou pp. Syrovátka, Jandura, Zach a jiní. Chmel kvasilovský je daleko široko rozhlášen a těší se velké oblibě. Někteří naši chmelaři, najmě pan Syrovátka s úspěchem snaží se vejíti v přímý styk se spotřebiteli a vyhnouti se prostředníkům. Bylo by žádoucno, aby kvasilovští pěstitelé utvořili spolek pro společný prodej této plodiny. Co peněz by se ušetřilo! Rozumí se, že předem nutno by bylo dbát, aby kvasilovský chmelařský spolek nepřišel k tak smutným koncům jako neblahé paměti spolek volyňských chmelařů.

Kromě zemědělství může se Kvasilov pochlubit ještě dosti vyvinutým průmyslem. Pan Svárovský má krásnou továrnu na stroje (zařízení pro mlýny, cukrovary atd.) a slévárnu. Továrna zaměstnává do 50 dělníků a nemůže stačit vyplnit veškeré objednávky. Druhým naším velkozávodem je parní pivovar p. Jos. Zemana, jenž vaří nyní asi 150.000 věder. Kvasilovské pivo si získalo zvláště poslední dobou dobré jméno a těší se velké oblibě. Provaznická továrna p. J. Jandury je daleko široko známa svými dobrými provaznickými výrobky a má své odběratele v celém Jihozápadním kraji. Zaměstnává četný personál. Před několika lety p. Čeněk Stránský zařídil továrnu na hospodářské stroje, která má slibnou budoucnost. Zvláště mlátičky se osvědčují a jsou všeobecně chváleny.

Obchody se smíšeným zbožím jsou v Kvasilově čtyři. Na zvláštní výši rozkvětu se nedostaly, poněvadž hospodyňky raději kupují v blízkém Zdolbunově, kde prý vše dostanou levněji.

Rozumí se, že jako v každé respektující se české osadě není u nás nouze o hospody. Máme celkem tři. Nejstarší je hostinec pana Karmína (jenž se také píše Carmine). Hostinec má slavnou minulost, poněvadž byl založen a dlouhá léta řízen kvasilovským patriarchou panem Raichem. Ke cti Kvasilova zajisté slouží, že pan Karmín nemá doma kořalky, a kdo ji chce musí pro ní jít do sousední vsi. Statní monopol kvasilovští občané neuznávají.

Kolik kalendářů „Čechoslovan" se zde prodalo, to vám nejlépe poví p. starosta Zach, jenž se čile stará o jejich prodej. Kalendáře se líbí a mohu říci, že první krok Vašeho podniku byl opravdu zdařilý. Pokud se týče časopisu, přál bych Vám i nám, aby ke konci roku ve výroční zprávě družstvo muselo napsat: „Největší počet výtisků Čechoslovana v uplynulém roce šel do Kvasilova. Kvasilov rovněž předčil ostatní české osady i tim, že upsal největší počet podílů....nu řekneme sto podílů by se u nás dalo upsat.

Odpusťte, že jsem se tak rozpovídal. Málomluvnost nebyla nikdy mou ctností. Končím s přáním všeho zdaru a hřímavým: „Ať žije Čechoslovan“.

„Kvasilovský občan“

*) Redaktor tohoto listu někdy příště doplní dopis bodrého „kvasilovského občana" trochou statistiky Kvasilova a hlavně osobními dojmy, jež si odnesl ze své návštěvy v této krásné české osadě na Volyni. Zatím jen vřele děkuje kvasilovskému občanovi (ať již měří své občanství dle staré nebo nové míry) a přál bych si, aby v každé české osadě se našel aspoň jeden pisatel, který by s takovou láskou lnul ku své užší vlasti, jako kvasilovský ke Kvasilovu.

Z Volkova

Čtyřicet let uplynulo, co první čeští vystěhovalci vstoupili na půdu této Slovanské veleříše ruské. První čas, nežli se usadili a hospodářství zavedli, museli snášeti rozličné svízele a příkoří, kterých se však naši bodří předkové nelekali. Pilně a vytrvale vzdělávali zanedbanou půdu, mýtili nevýnosné lesy, orali pastviny a než minulo deset let vyrostaly na místech dříve pustých a neúrodných nové úhledné dědinky, rozsáhlé vesnice, vroubené výnosnými sady, úrodnými nivami a chmelnicemi. Láska k staré vlasti, ku svému národu však v nich neutuchala. Když vlastenecké podniky volaly o podporu, naši předkové nešetřili a podporovali jak nejvíce mohli. Když požár zničil Národní divadlo, když Ústřední matice školská zvala na pomoc k záchraně českých dítek, tu nebylo týdne, aby v českých novinách nebyly uveřejněny příspěvky z českých osad na Rusi. Časy ty již dávno minuly a staří předkové klidně odpočívají na roztroušených po Volyni českých hřbitovech. Mladé pokolení plní odkazy předků a dbá o zvelebení českých osad v nové vlasti.

Projděme si dnes po 40 létech Českou obec Volkov. Malé dřevěné domky ustoupily místo vzorně zařízeným selským statkům, v jichž středu škola vyzývá mládež: - „Pojď sem. synu.

uč se moudrým býti". Hasičský sbor čítá přes 30 členů činných a tolikéž jednota divadelních ochotníků. Česká beseda má vybranou českou i ruskou knihovnu. Kdo navštíví naši ves letního času a spatří ty kvetoucí zahrady a sady, vysoko pnoucí se chmelnice, obilí, klonící své požehnané klasy, bezděky zvolá: „Zemský ráj to na pohled". A takových vesnic je na Volyni mnoho!

Bohužel, mladé pokolení v četných českých osadách zapomíná, že předkové jim nedoporučovali pouze, aby svědomitě vzdělávali rodný lán, nýbrž, že si též přáli, aby děti zůstali vždy dobrými Čechy a pamatovali na své povinnosti vůči české národnosti, by s láskou pěstovali mateřštinu a vždy a všude dělali českému jménu čest. Je nejvyšší čas, abychom zavrhli vzrůstající lhostejnost k české věci a stali se takovými upřímnými Čechy, jako naši předkové. O radu a potřebnou pomoc nyní nebude nouze. Poskytne nám ji nově vydávaný a dovednou rukou řízený časopis „Čechoslovan". Časopis bude učiti a povznášeti národního ducha našeho, bude rozsévati po všech nivách českých bratrskou lásku a vzájemnost všeslovanskou, a za to nebude na Rusi ani jediné české rodiny, kde by časopis a kalendář téhož jména scházel. Na z d a r!

Z Borjatina

S pevnou důvěrou v pohostinské přijetí představuje se nám nový přítel, jenž chce být nezištným tlumočníkem našich přání a stesků, obhájcem našich zájmů, naším rádcem a přímluvčím. Že přítele takového zvláště v době nynější nutně potřebujeme, uzná každý soudný krajan. Stiskněme proto přátelsky podávanou nám pravici a přičiňme se, by Čechoslovanu se lépe u nás dařilo než jeho předchůdci Ruskému Čechu.

Nevím určitě, proč nás opustil R.Č, myslím však, že nebudu dalek pravdy, když řeknu, že pád jeho byl zaviněn naší netečností, lhostejností k obsahu listin a nedostatkem spolupracovníků z naších řad. Zpráv z českých osad bývalo málo a proto redakce často musela uveřejňovat věci, které dle úsudku mnohých se do listu vůbec neměly dostat. Nuže milý čtenáři. Když víš co do listu nepatří, budeš také vědět co by tam mělo být. Vezmi péro a piš!

Mnoho je mezi našimi krajany lidí s bohatými životními zkušenostmi a zdravými náhledy. Zvláště mezi staršími se vyskytují ryzé české povahy. Hřeší, kdo zakopává svoji hřivnu, hřeší dvojnásobně, kdo se vyhýbá společné práci na roli národní. Tvrzení, že opatrnosti nikdy nezbývá, že nutno vyčkat jaký bude směr listu, je zde naprosto neúnosné. Redaktor listu zve všechny krajany dobré vůle ku práci společné a tu je samozřejmo, že bude s naší vůli a přáním počítat. My čtenáři a spolupracovníci můžeme a musíme k tomu působit, bychom si utvořili list, jenž by nám vyhovoval v každém ohledu. Jen tehdy jeho budoucnost bude zajištěna. Chceme-1i míti český list na Rusi (a ten rozhodně mít musíme), je naší povinností, bychom se všemožně starali o rozšířeni a zdokonalení našeho nového listu a zpočátku vypomáhali i upsání podílu. Dobromil.

Z Moldavy

Krajané, Češi na bratrské Rusi! Konečně tedy máme zase český časopis v Rusku. Vychází dva a půl roku po zaniknutí Ruského Čecha. Vychází dík obětavosti několika našich krajanů, kteří se nelekají překážek a značných finančních obětí. Vydavatelům jde o to, by časopis se stal pojítkem mezi krajany, by vzbuzoval v nich lásku k osvětě, k mravnímu a spořádanému životu, by povznesl a zdokonalil náš život duševní. Naši povinností pak je bychom, svou netečností nezavinili pád Listu, jako se to stalo při Ruském Čechu, jenž mnohým z nás byl často dosti příkře odsuzován, ale když zanikl ještě trpčeji byl želen. Což nemusel by se každý

z nás studem zardíti, kdyby nový časopis byl nucen přestat vycházet jen k vůli nedostatečnému počtu předplatitelů? Což opravdu naše hospodářská vyspělost se vyvíjela na účet našeho národního a kulturního uvědomění tak že nejsme s to udržeti ani jediný časopis zde na Rusi? Dosáhli jsme skvělých výsledků na poli hospodářském, mnohý z našich rolníků má pěkné hmotné postavení, ale to je téměř vše, čím jsme obohatili novou vlast. Většina z nás ochotně zapomíná, že zámožnost a žírná pole nejsou vše, co povznáší člověka, co je jeho úkolem na zemi. Tuze málo je těch, kteří si koupí českou knihu a knihu vůbec. Ještě méně je těch, kdo si předplatí nějaký časopis. A přece se knihou a časopisem můžeme duševně povznésti, doplniti a rozšířiti své vzdělání. Nový český list, vedený jedinou snahou prospěti Českému lidu na Rusi, chce být zábavným společníkem v naší domácnosti, upřímným přítelem a rádcem, chce být naším učitelem. Proto naší je povinností, bychom jej co nejvřeleji uvítali pod naší střechou by dvéře každého českého příbytku se před nim pohostinsky otevřely? Otázkou cti musí být pro nás, udržení a vzkvétání českého časopisu v Rusku. Pohleďme jen na naše krajany za mořem v Americe. Ti mají velký počet časopisů, z nichž některé docházejí až k nám. Amerických Čechů je arci přes půl milionu a nás v Rusku jen asi 100.000, ale oni mají 80 časopisů, zatím co my ani jediného. Není to tedy početná síla, která podporuje české americké časopisectvo, nýbrž pochopení, že ve vědění je lidstva spasení.

A. B.

Z Moskvy

Český kroužek v Moskvě zahájil 14. listopadu za hojné účasti moskevských Čechů i jejich ruských přátel zimní sezónu koncertním večírkem v místnostech Slovanského Bazaru. Stále rostoucí účast Rusů nejlépe dokazuje, že naši krajané se zde těší značné oblibě. Program byl pěkně sestaven a uspokojil všechny. Vojenská hudba, řízena českým kapelníkem, zahrála několik pěkných skladeb Smetanových a Dvořákových. Náš dosud svěží pěvec 70 let. p. Barcal byl uvítán a odměněn za svůj zpěv bouří potlesku. Pí. Pučalková přednesla procítěně několik ruských písní od Čajkovského a našeho krajana p. Ehrlicha. Výkony mužského sboru, řízeného p. Jizbou, tenoristy p. Žaloudka. pí. Humhalové, pí. Sbiralové a p. Šilhana došly všeobecného uznání a pochvaly. Zásluhu o zdar koncertního večírku především máji: p. p. Jelínek, Humhal a Halm. S potěšením zaznamenáváme úspěch večírku a jsme přesvědčeni, že výsledek podobné práce musí být dobrý.

F.

Beseda s členem kyjevské dumy p. J. Zívalem

Podle jeho názoru by se měla nová duma především zabývat.

„Činnost předešlé dumy“, zněla odpověď, „směřovala především k ozdravění města a k povznesení Kyjeva z vnější strany. Kanalizace bude zakončena úplně k 1. červnu 1911 a povinnosti dumy je, aby co nejdříve rozřešila otázku, kam odvádět nečistoty (kaly). Dále musíme pokračovat v stavbě budov pro trhy a dbát, aby v Kyjevě všechny trhy byly kryté. Rovněž v dláždění ulic budeme pilně pokračovat. Práce bude nyní snadnější, poněvadž ministerstvo dovolilo městu vybírati poplatek z každého pudu přivezeného a vyvezeného zboží. Úhrnný zisk asi 300.000 rublů půjde na úpravu ulic. Nejpraktičtějším dlážděním pro naše podnebí se dosud ukázaly tak zvané švédské krychle. Nyní děláme pokusy s mosaikou z Volyně a jestli se osvědčí, budu první hlasovat, aby se ji dala přednost před drahými švédskými krychlemi.

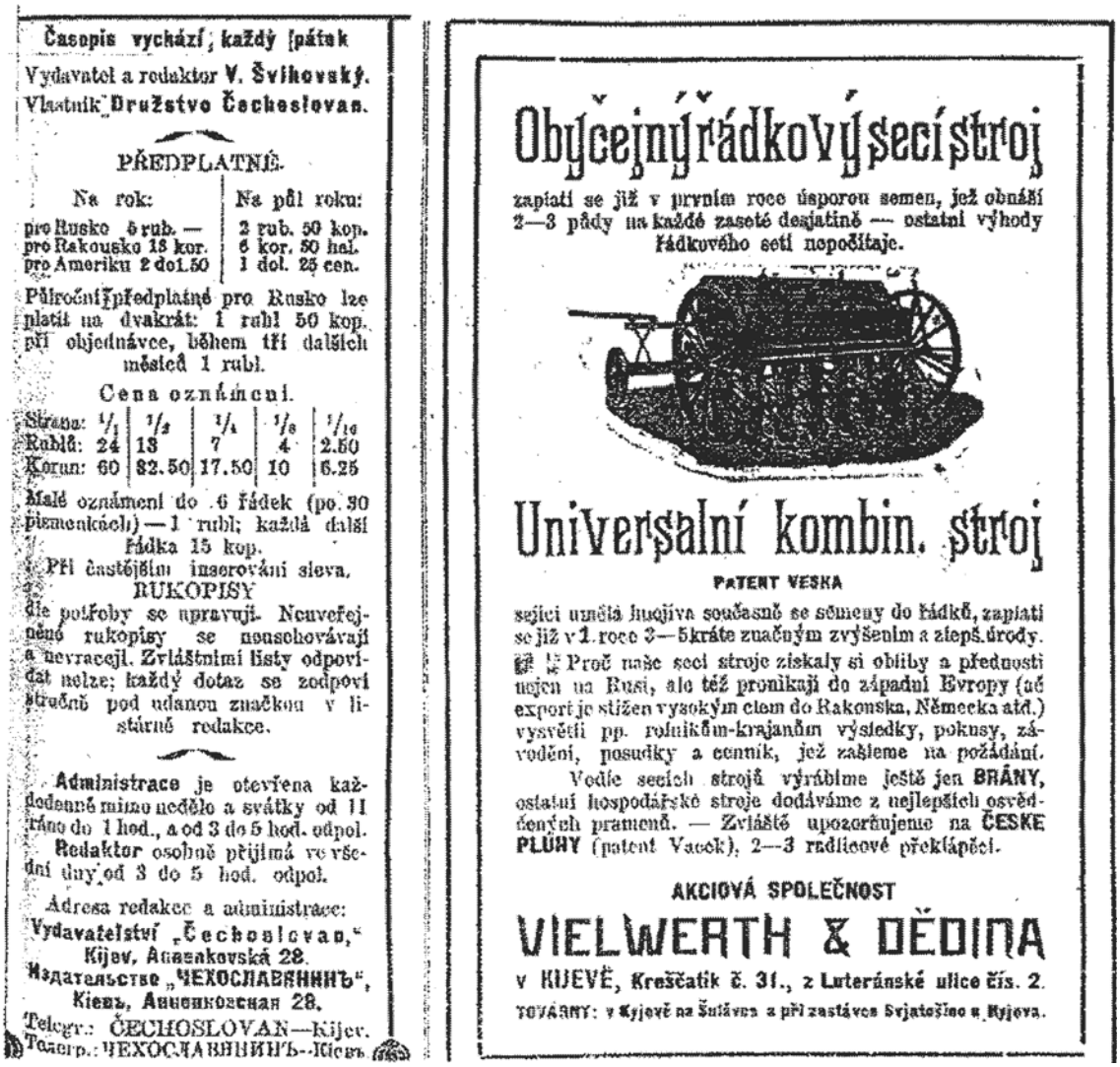
„Palčivou otázkou je otázka stavby nových nemocnic a zvětšení i zdokonalení nemocnic, které máme. Otázku tu bude těžko rozřešit Měli jsme naději, že ministerstvo dovolí, aby město smělo vybírati nemocniční poplatek za každého přijíždějícího do Kyjeva. Byl by to slušný příjem a nouzi by bylo odpomoženo. Ministerstvo však naši žádost zamítlo a my nevíme, kde vzít peníze".

„Veškeré sebelepší snahy narážejí na tuto překážku. Peníze potřebujeme a budeme nuceni v nejblíže příštím čase uzavřít výpůjčku. Mluvě o výpůjčce nemohu nevzpomenout s hořkostí, jak jsme pochodili v Čechách v 1908, když jsme navrhli českým finančním ústavům, aby převzaly naše realizování výpůjčky města Kyjeva. Českým bankám naskytovala se příležitost netoliko navázat styky s jedním z nejbohatších ruských měst, rostoucím vůčihledě jak hmotně, tak kulturně, nýbrž též uložiti své kapitály na skvělý úrok. Vyjednávali jsme v Praze (p. Jindříšek a já) a páni ředitelé českých peněžních ústavů neměli na spěch a věc protahovali. Zatím přišli jiní a rádi půjčili peníze městu, které má pouze pozemků i země oceněných na 26 milionů rublů. Pražským finančníkům zdála se být tato záruka nejspíše nedostatečnou. Přál bych si, aby podruhé byly trošku hybnějšími a z pohodlnosti nepřenechávali nabízené jim tučné sousto jinému.

Poznámka:

Použité názvy obcí a některá další slova jsou dle originálu z roku 1911 a nemusí se shodovat s názvy, které se na Volyni používali.

Čeští osadníci nepodnikali jenom v zemědělství jejich činnost byla velmi rozsáhlá. Svoje služby museli také nabízet a k tomu jim sloužila inzerce.

Časopis vychází každý pátek

Vydavatel a redaktor **V. Švihovský.**
Vlastník **Družstvo Čechoslovan.**

PŘEDPLATNÉ.

Na rok:	Na půl roku:
pro Rusko 6 rub. —	2 rub. 50 kop.
pro Rakousko 18 kor.	6 kor. 50 hal.
pro Ameriku 2 dol. 50	1 dol. 25 cen.

Půlroční předplatné pro Rusko lze platit na dvakrát: 1 rubl 50 kop. při objednávce, během tří dalších měsíců 1 rubl.

Cena oznámení.

Strana:	1/1	1/2	1/4	1/8	1/16
Rublů:	24	13	7	4	2.50
Korun:	60	32.50	17.50	10	6.25

Malé oznámení do 6 řádek (po 30 písmenkách) — 1 rubl; každá další řádka 15 kop.

Při častějším inserování sleva.

RUKOPISY

dle potřeby se upravují. Neuveřejněné rukopisy se neuschovávají a nevracejí. Zvláštními listy odpovídat nelze; každý dotaz se zodpoví stručně pod udanou značkou v listárně redakce.

Administrace je otevřena každodenně mimo neděle a svátky od 11 ráno do 1 hod., a od 3 do 5 hod. odpol.

Redaktor osobně přijímá ve všední dny od 3 do 5 hod. odpol.

Adresa redakce a administrace:
Vydavatelství „Čechoslovan,"
Kijev, Annenskovská 28.
Издательство „ЧЕХОСЛАВЯНИНЪ",
Кіевъ, Аннинская 28.
Telegr.: ČECHOSLOVAN—Kijev.
Телегр.: ЧЕХОСЛАВЯНИНЪ—Кіевъ

Obyčejný řádkový secí stroj

zapatí se již v prvním roce úsporou semen, jež obnáší 2—3 pády na každé zaseté desjatině — ostatní výhody řádkového setí nepočítaje.

Universální kombin. stroj

PATENT VESKA

sející umělá hnojiva současně se semeny do řádků, zapatí se již v 1. roce 3—5kráte značným zvýšením a zlepš. úrody.

Proč naše secí stroje získaly si obliby a přednosti nejen na Rusi, ale též pronikají do západní Evropy (ač export je stížen vysokým clem do Rakouska, Německa atd.) vysvětlí pp. rolníkům-krajanům výsledky, pokusy, závodění, posudky a ceník, jež zašleme na požádání.

Vedle secích strojů vyrábíme ještě jen **BRÁNY**, ostatní hospodářské stroje dodáváme z nejlepších osvědčených pramenů. — Zvláště upozorňujeme na **ČESKÉ PLUHY** (patent Vacek), 2—3 radlicové překlápěcí.

AKCIOVÁ SPOLEČNOST

VIELWERTH & DĚDINA

v KIJEVĚ, Kreščatik č. 31., z Lutheránské ulice čís. 2.

TOVÁRNY: v Kyjevě na Šuliavce a při zastávce Svjatošino u Kyjeva.

KAŽDÁ ČESKÁ Firma má inserova v Čechoslovanu!

KAŽDÝ DOBRÝ ČECH MÁ KUPOVAT u firem inserujících v Čechoslovanu!

Odvolávejte se při nákupu na inserci v Čechovanu!

Česko-slovenská
Továrna hudebních nástrojů
EMANUEL PACÁK
KOVEL, Volynská gub.
Doporučuje se všem pp. kapelníkům i českým spolkům na Rusi k rychlému dodání nástrojů i všem opravám.

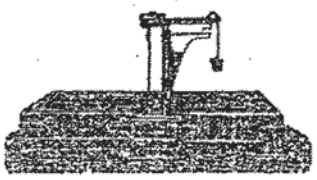
Elektrotechnická kancelář
Jarosl. Kácela,
KIJEV,
Dmitrijevská ul. 10,
vedle lékárny (ve dvoře).
Gramofony. — Šicí stroje. — Niklování.
Ceny mírné.

A. UMLAUF
v Zdolbunově
doporučuje svůj hojně zásobený sklad železného i dřevěného nábytku, který je zpracován ze suchého dubového materiálu.
Ceny ku podivu levné!

Pivovar na Kavkaze
z rodinných poměrů se ihned prodá. Rayon pěkný, ceny dobré. Pivovar stojí 15. tisíc rublů, zapotřebí hned 8 tisíc rublů. Bližší sdělí: Буракоиъ, село Спасское, Екатеринекск. уѣзд, Ставропольск. губерніи (Кавказъ).

Místo strojníka
neb elektrotechnika přeje sobě obdržeti Čech, dosp při elektrických strojích zaměstnaný, jenž má vysvě čení způsobilosti o parostrojů i osvětlování elektrické též i větších montáži může podnikuouti. Ot. nabídky P. T. majitelů strojů vyprošuje sobě pod zn. „Fan 736-1 HP" do administrace t. l.

TĚLOCVIČNÉ ÚBORY
z pevné a silné příze, látky přesně dle předpisu České Obce Sokolské (kalhoty francouzského, košilky arraského střihu) nabízí výrobce
G. Andrle v Kijevě,
Bolšaja Vasilkovskaja čís. 10,
(Чешско-русская механическая вязальня Г. В. Андрле, Кіевъ, Б. Васильковская 10)
Pp. cvičitelům tělocviku zvláštní sleva.
Ceníky na pletené a trikotové zboží všeho druhu posílají se na požádání zdarma a franko.

Váhy
vagonové
vozové
selinové
čtyřicetal
desetinné
stolní
i jiné

známé svou přesnosti a trvanlivosti vyrábí továrna na váhy.
PÁRAL a Spol. :: KIJEV,
Komptoir: B. Васильковская 10, маг. Г. Андрле
Telefon: Komptoiru № 17-27, továrny № 26-77.
- Ceníky a nabídky zasílají se obratem pošty. -

J. V. MARTINEK,

DUBNO, Vol. gub.

Velkozávod, ústřední kancelář a sklady pro Rusko firmy: První prostějovská továrna na hospodářské stroje a parní motory, slévárna železa a kovu

F. Wichterle v Prostějově na Moravě.

Mlátičky žentourové, ruční, parní, benzinové, naftové mlýnky, triery, olamovače sladového květu, pluhy a brány obyčejné i luční, válce, secí stroje, plečky, pohrabovače, žací stroje, řezačky všech druhů a soustav, krojidla na řepu a brambory, šrotovníky, mlátičky na kukuřici, paťáky, víněné lisy, pumpy, desetinné váhy, separatory „Lister“.

parní motory i lokomobily.

Světoznámé naftové motory „Atlant“, „Mitz a Weis“.

Moderně zařízené dílny ve vlastních budovách s parním pohonem pro stavbu i přestavbu: mlýnů prostých i mlýnských, sušáren na chmel.

Vrtání artézských studní, vodovody, větrné motory a nádržky.

Ceníky, prospekty a rozpočty zdarma a vyplaceně.

Český krejčovský závod

A. BRENDLA,

KIJEV, Sofievská ul. č. 6. Telef. 2486.

Velký výběr mužských látek.

Nejnovější módní vzory lepších ruských i zahraničních továren.

Objednávky vyřizují se ve vlastní dílně rychle, čistě a svědomitě.

(Paříž 1909)

Slovanský obchod

(Славянскій магазинъ)

Ceny pevné! — v Rovně—Volyn. gub. — Obsluha vzorná!

Češi, krajané! Pamatujte, že v Rovně je **Slovanský obchod**, v němž za mírné ceny dostanete

VŠECHNY NOVINKY.

Bohatý výběr nejmodernějších potřeb pro dámy i pány

Výbavy pro nevěsty.

Elektrotechnická kancelář

a obchod elektrotechnickými předměty

F. M. VYSOCKÉHO

KIJEV,

V. Vasilkovská ul. 25. Čís. telef. 27—35

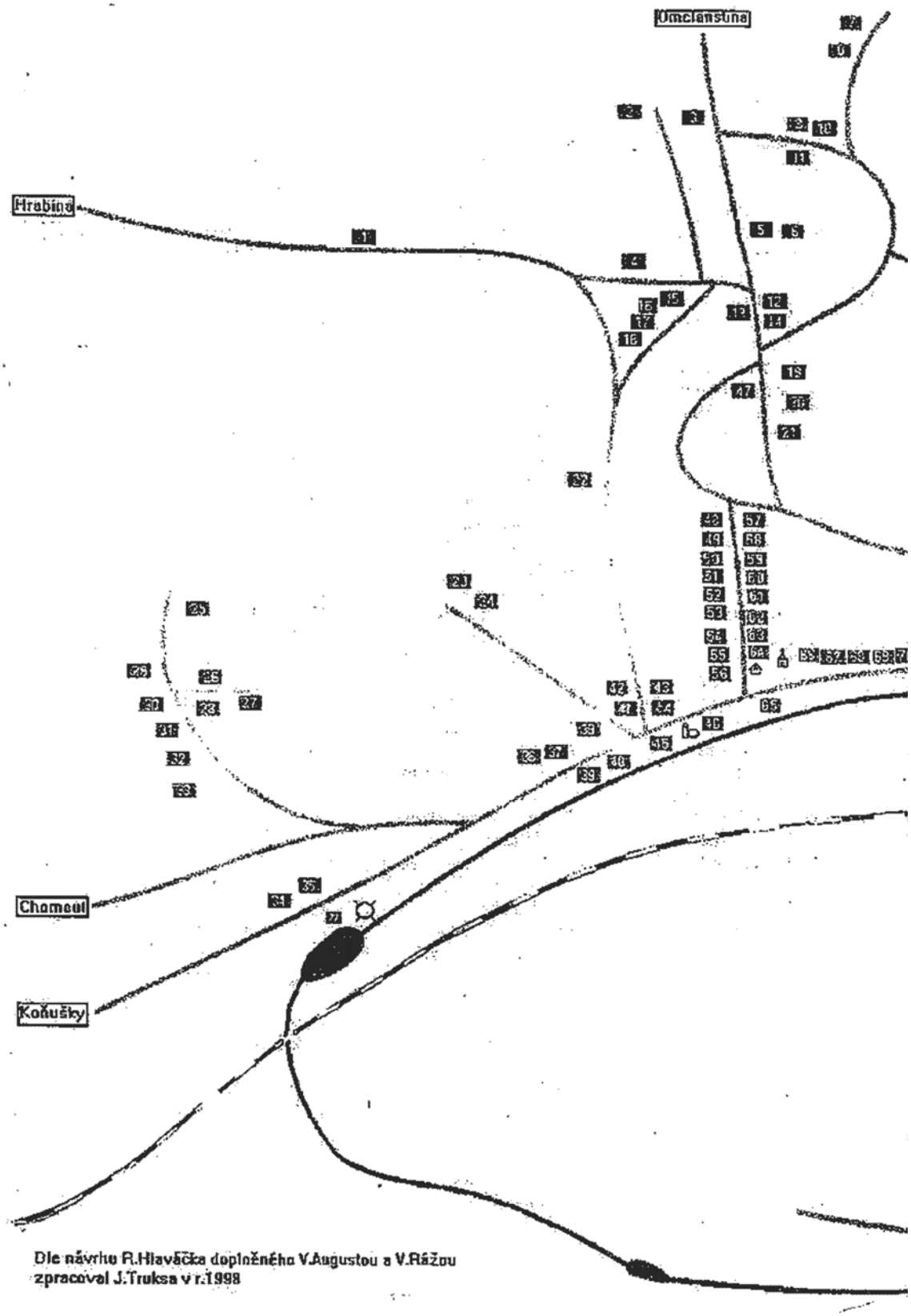
Elektrické osvětlení, telefony, hleskosvody a pod.

P. T. krajanům 5% srážky!

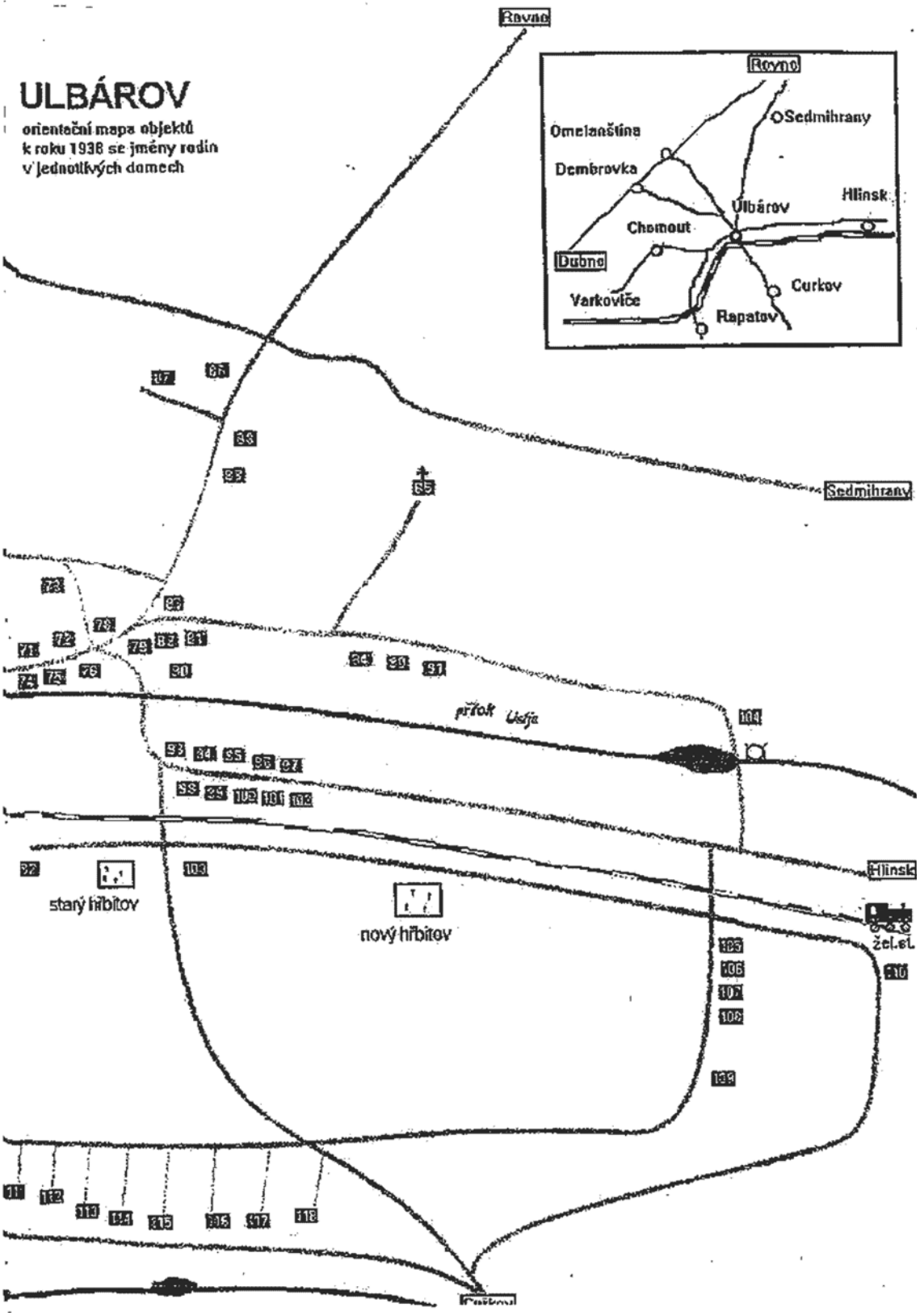
Situační mapa Ulbárova rok 1938

Číslo domu - jméno:

1.Vladimír Průsek
2.Josef Průsek
3.Vladimír Pěnička
4.Václav Pěnička
5.Anna Jakubčíková
6.Vladimír Málek
7.Josef Hlaváček
8.Josef Pavelka
9.Vladimír Šťastný
10.Jaroslav Vacek
11.Vladimír Šťastný
12.Vladimír Hlaváček
13.Antonín Průsek
14.Emil Najmon
15.Josef Málek
16.Josef Pavelka
17.Josef Nepovím
18.Jaroslav Jonáš
19.Jaroslav Najmon
20.Vladimír Vacek
21.Josef Vacek
22.Václav Jonáš
23.Vladimír Johan
24.Alexandr Brda
25.Vladimír Kolář
26.Emil Moravec
27.Milík Moravec
28.Kabela
29.Josef Moravec
30.Vladimír Vejchoda
31.Antonín Vejchoda
32.Václav Truksa
33.Jan Vejchoda
34.Bohumil Vejchoda
35.Václav Augusta
36.Vladimír Jonáš
37.Václav Krejčí
38.Antonín Vacek
39.Vladimír Říha
40.Václav Pěnička
a Václav Vinikal
41.Jan Johánik
42.Václav Jonáš
43.Vladimír Pavelka
44.Václav Lhotský
45.Emil Babák
46.Vladimír Kudrna
47.Václav Tomín
48.Josef Průsek
49.Vladimír Krejčí
50.Václav Boháček
51.Jaroslav Pavelka
52.Vladimír Hybler
53.Vladimír Průsek
54.Josef Hybler
55.Jan Hybler
56.Emil Klaban
57.Antonín Sova
58.Václav Polívka
59.Jan Hlaváček
60.Jaroslav Srbek
61.Jan Novotný
62.Josef Boháček
63.Václav Pitr
64.Václav Klaban
65.Vladimír Pavelka
66.Vladimír Hybler
67.Národní dům
68.Josef Vacek
69.Jaroslav Pavelka
70.Václav Kudrna
71.Klaban a Romaněnko, hospoda
72.Vladimír Klaban-truhlář
73.Novotný - felčar
74.Metoděj Krejčí
75.ŠKOLA – Naumenko
76.Josef Fous
77.Jan Vejchoda (Kana)
78.Václav Knob
79.Václav Bělohoubek
a Horáček
80.Matohlína
81.Neuman - řezník
82.Josef Fuksa, kovář
83.Josef Srbek
84.Volák, zámečník
85.Vlad.Kačer, farář
86.Vladimír Knob
87.Vladimír Šúma
88.Vladimír Kalvach
89.Václav Luzum
90.Pěchota
91.Petrovský
92.Alois Kozák
93.Emil Kelner
94.Najman, kovář
95.Josef Klaban
96.Alois Klaban
97.Jan Kužela
98.Řezač, krejčí
99.Zykmunda
100.Klaban
101.Vlád. Vondráček
102.Vlád. Tomín
103.Emil Hamáček
104.Kočina-mlýn
105.Vlád Šarša
106.Václav Knespl
107.Josef Nejman
108.Václav Šarša
109.Václav Najman
110.Kašpar
111.Vlád. Šantora
112.Josef Válek
113.Josef Šantora (Kuda)
114.Emil Šantora
115.V. Šantora (Mrázek)
116. Josef Šantora
117.Vladimír Ráža a Viktor
118.Vladimír Kužel

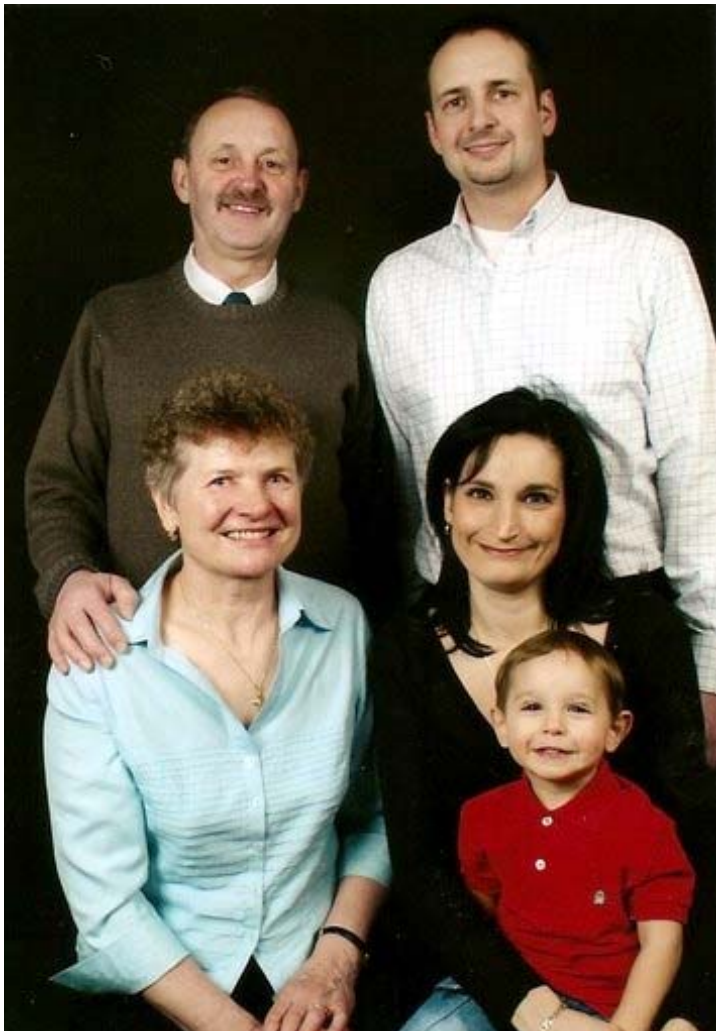

Dle návrhu R.Hlaváčka doplněného V.Augustou a V.Rážou
zpracoval J.Truksa v r.1998

ULBÁROV
orientační mapa objektů
k roku 1938 se jmény rodin
v jednotlivých domech
Rovno
Sedmihrany
Hlinsk
Dubno
přítok Ustja
starý hřbitov
nový hřbitov
žel.st.
Omelaništna
Dembrovka
Ulbárov
Chomout
Varkoviče
Curkov
Rapatov

Internet nám našel člena rodiny

Náš duchovní, otec Jan nám pomáhá nejen duchovně, ale i ve věcech organizace Volyňských Čechů. Je obrovským přínosem. Zásluhou jeho a jeho paní Blanky, která je předsedkyní sdružení se na internetu objevily stránky o volyňských Češích v Uničově a okolí. Tyto stránky roznesly do světa zprávy o naší organizaci, ale i o jejich členech.

Tak se stalo, že i v daleké Kanadě jistá česká rodina ve snaze dovědět se cokoliv o své bývalé vlasti, požádala pomocí e-mailu o nějaké informace o vesnicích na Volyni Dolinka, Tvoreniče, Ostrov.

Po krátké výměně e-mailů se ukázalo, že Věrčina, dnes ji už tak říkáme, maminka Anna žije v Kanadě a do těchto míst se dostala na popud mého strýce Jaroslava Jakuba, bratra mojí maminky Emile Jakubové, provdané Holcové.

Jeho příběh a příběh Anny Jakubové – Věrčiny maminky je velmi složitý. Je to příběh plný velké lásky, hoře i štěstí. Bylo by snadné napsat příběh a neznámá místa si prostě domyslet. V tomto případě to ale nechci. Bílá místa nechť zůstanou prázdná.

Rodina Jaroslava žila na Volyni ve vesnici Černý Les, příbuzní ve vesnicích Ostrov, Tvorenice a z vyprávění i v Kupičově. Příběh Anny a Jaroslava se započal rozvíjet při posvícení, kde se setkávaly rodiny Václava a Josefa Jakubových. Anna, dcera Václava

a Jaroslav, syn Josefa se do sebe velmi zamilovali a protože byli příbuzní, jejich vztah musel zůstat platonický. Přišla válka a volyňští Češi odcházeli s generálem Svobodou osvobozovat svoji vlast. Odcházeli do války nejen z vlasteneckých důvodů, ale i proto, že na Volyni pomalu začal přebírat vládu socialismus a většina Čechů se s tímto nemohla smířit.

Do války odešel i Jaroslav. On zvláště těžce nesl nové pořádky a spolu se svými druhy se těšili na českou zem, kde je socializmus nedostihne. Mýlili se. Po příchodu do vlasti si v bývalých Sudetech vyhledali hospodářství, kde by chtěli žít a hospodařit. Za nimi přišel socializmus, kolektivizace a znárodňování.

Jaroslav využil možnosti a pro svoji rodinu připravil statek v Našiměřicích, vesnici v pohraničí na jižní Moravě a tam očekával příjezd volyňských Čechů. Jelikož zprávy o rodině neměl, nemohl vědět, že bratr Josef už nežije. Zůstala po něm jeho manželka Anna s dcerami Marii a Emílií. Nevěděl také, že Emílie odmítla odjet do Čech, protože se zamilovala do Ukrajince.

Jeho švagrová Anna s dcerou Marií přijela do Čech spolu s námi, to je s rodinami Emilie Holcové, Jáchyma Egerta a s rodinou Pavlíny Liškové do Sudic na Opavsku. Vůbec nevěděli, o plánech jejich bratra Jaroslava a proto zůstali na hospodářství v Sudicích. Jaroslav je později vyhledal a s nimi v roce 1947 krátce pobýval. Naší mamince říkával: „Víš, Emilko, přijde-li komuna sem za náma, já tady nezůstanu, půjdu dál na západ.“ A tak se také stalo. Svůj statek v Našiměřicích předal svoji švagrové, zařídil jejich přestěhování a sám odešel, jak říkal za svobodou.

Domluvil se s příbuzným Josefem Valešem a společně odešli přes hranice do Rakouska. Nějaký čas pobývali v Německu a odtud pokračovali až do daleké Kanady. Ocitli se až na druhé straně kontinentu, na severu západní Kanady, v místech, kde žijí medvědi, losy, v divoké přírodě, kde na jaře vládnou miliony komárů, kde jsou v zimě obrovské mrazy a v létě bílé noci.

Jelikož Josef Valeš brzo zemřel (Zemřel 7. června 1965 v nemocnici ve Vanderhoof, BC ve veku 53 let). Jaroslav zůstal osamocen. Do míst, kde žili, se dostali díky osudu a jistě neměli moc na výběr. Kanada přijímala přistěhovalce s různých zemí. Potřebovala je pro osídlení západu, proto poskytovala přistěhovalcům různou pomoc.

Jaroslav si tam zavedl malou pilu, těžil dřevo a tak se mu začalo trochu dařit. Po roce 1968, kdy se politická situace uklidnila, přijel se do Čech podívat na zbývající rodinu. Navštívil svoje sestry Pavlínu, Marii i Emílii a jistě zavítal i do Našiměřic.

V Jablonném v Podještědí ještě žil bratr jeho otce, Václav Jakub a také jeho dcera Anna Lišková, Jaroslavova láska z mládí, kvůli které údajně zůstal svobodný a bez vlastní rodiny. Tu dobu Anna již byla vdova a v Jablonném žila se svým dětmi: Marii, Věrou a Josefem. Marie byla starší a zřejmě již měla vlastní rodinu.

Po smrti rodičů Anny se Jaroslavovi podařilo Annu přesvědčit, aby odešla s ním do Kanady. Později za nimi přišli i děti Josef a Věra. Tak Jaroslav mohl dožít svůj život se svoji platonickou láskou a nevlastními dětmi, kteří ho měli rádi. Říkali mu strýčku. Josef zemřel v Kanadě, v cizí zemi, ale alespoň mezi svými.

Věra Lišková se v Kanadě vdala za Jiřího Lázničku, Čecha z vysočiny, který z Čech odešel z podobných důvodů jako Jaroslav. Mají dvě děti, dceru a syna a ti už mají rodiny své.

Věřin bratr Josef Liška přebral hospodářství ve Vanderhoofu po strýčkovi Jaroslavovi. Příběhy jejich rodičů už je tolik nezajímají, stejně jako naše děti nezajímaní příběhy našich kořenů.

Kruh se uzavírá. Pomocí internetu jsme se díky Věře našli, alespoň jako spřízněné duše, jako příbuzní, kterým v žilách koluje částečka krve našich společných předků. Jaroslav a Anna Jakubovi - také Věra a Jirka Lazničkovi Vanderhoof - Kanada 1988

Prarodiče Václav a Marie Jakubovi, synové Václav a Jaroslav. Tvoreniče rok asi 1940

Dcera Václava Anna Jakubova - Volyň asi 1939 (provdaná Lišková)

Třetí z leva syn Josefa Jakuba z Černého Lesa Jaroslav Jakub po válce v Čechách 1946

Na Volyni zůstali památníky na posvícení konané Čechy a hroby předků.

L.P. 1938.
PAMÁTCE ZALOŽENÍ
V OBCI DOLÍNCE
POSVÍCENÍ
VŽDY PRVNÍ
NEDĚLI MĚSÍCE
ŘÍJNA
VENUJÍ OBČANÉ

K čemu ještě nám může sloužit historie?

Zkrácený úryvek z knihy Rainharda Mussika Nostradámus dnes.

Všechny dějinné prvky se neustále opakují, opakují se dějiny státu (lidstva), ale i dějiny jednotlivých lidí. Ohlédneme-li se daleko zpět každý může najít nějakého svého dvojníka, který kdysi prožíval život podobný dnešku. Samozřejmě, že život podobný na mnohem jiné úrovni, ale přesto srovnatelný. Srovnatelný tak, že nám v mnohém napovídá i další naši budoucnost.

Pokud jde o předpověď osobních osudů?

Osud jednotlivců probíhá po menších drahách nežli historické události. Je pochopitelně lepší, když člověk ví, v jaké době žije a jaké vnější události budou v nadcházejících letech ovlivňovat jeho osud. Dějiny se však začnou odvíjet ve svém pravidelném, a tedy předpověditelném rámci zase až po roce 2012. Osud jednotlivců lze předpovídat jen na základě menších podřízených cyklů, které nadále působí.

Nejkratší cykly, o něž se přitom můžeme opírat, jsou dlouhé 52-60 let. Již ze života prarodičů tedy lze odvodit určité závěry ohledně vlastního osudu a pokud možno je zužitkovat k osobnímu prospěchu. Ovšem tyto malé cykly jsou poměrně nepřesné a není možné očekávat, že se osud našich prarodičů bude v našem životě prostě opakovat. Opakovat se budou jen některé události.

Kdo chce vědět přesně, jak bude jeho osud vypadat, musí jít do rodinné kroniky podstatně hlouběji. Musí hledat předky, jejichž osud byl hodně podobný a byl zasazen do obdobné posloupnosti. Čím dál do minulosti rodinná kronika sahá, tím větší je šance, že člověk takové

paralely skutečně najde. Pokud je kronika dokonce tak stará, že se v ní jednotlivé osudy opakují několikrát (u starých šlechtických rodů tomu tak nepochybně je), lze s pomocí metody cyklických opakování sestavit velmi přesnou prognózu osudu daného jedince. Jde pouze o to, najít v každém z těchto cyklů toho správného „historického dvojníka", s nímž můžeme svůj osud srovnávat.

Jak vidíte, je v principu možné předpovídat pomocí této metody osobní osudy, každý musí sám hledat klíč ke své budoucnosti v historii svého rodu. Mnozí čtenáři nebudou mít dostatečně dlouho vedenou rodinnou kroniku k dispozici, stejně jako ji nemám já. Pak nám zbývá jenom jedno: musíme sami začít takovou kroniku psát, aby z ní mohly mít užitek pozdější generace. Ne náhodou považovali vládci všech národů takovou kroniku za důležitý nástroj své moci.

Jen významné šlechtické rody disponovaly chronologiemi starými několik set let. Jistě ale existují rodiny, jejichž rodokmen lze rekonstruovat pro dostatečně dlouhý časový úsek, aby se z něho dal odvodit příslušný historický cyklus. V těchto případech pak nic nebrání možnosti dovědět se něco o svém „znovuzrození" a své vlastní budoucnosti.

Již jsme poznali, že zákony deterministického chaosu mají všeobecnou platnost. Působí v živé i neživé přírodě. Ovládají dějiny i osudy jednotlivců. Neustále se opakující, vzájemně se podobající cykly tedy lze s jistotou očekávat nejen v historii starých panovnických rodů, ale i v každé obyčejné rodině. Co však mohou dělat ti, kteří nedisponují žádnou staletou kronikou vlastního rodu?

Nejjednodušší možností je hned s psaním takové kroniky začít a tím umožnit pohled do budoucnosti příštím generacím. I staré šlechtické rody zřejmě začaly sepisovat své kroniky především za tímto účelem. Později, když cyklická metoda proroků upadla v zapomnění, vedly se kroniky už jen proto, aby zdůvodňovaly mocenské nároky toho kterého rodu.

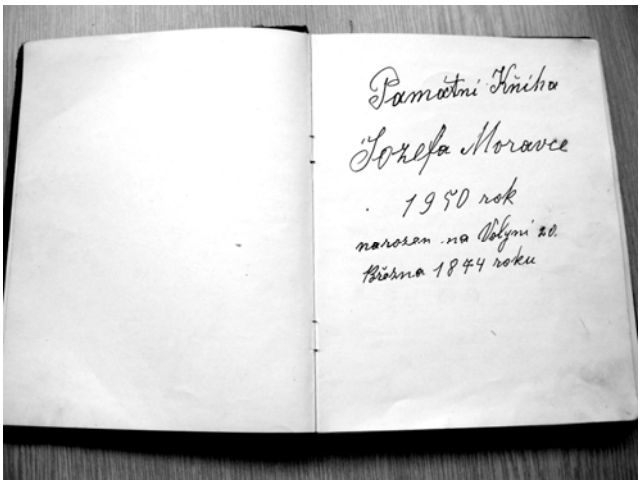
Existuje ale ještě jiná, dokonce jednodušší metoda, jak se něco o svém vlastním osudu dozvědět, třebaže není tak přesná jako práce s velkými, celá staletí obepínajícími cykly. Mayové, Aztékové a Inkové byli přesvědčeni o tom, že se všechny podstatné prvky dějin opakují každých dvaapadesát let. Číňané podobně počítají s šedesátiletým cyklem. Ekonom Kondraťjev odhalil hospodářský cyklus, trvající zhruba padesát devět let.

Z uvedeného vyplývá, že se také určité prvky našeho vlastního osudu musí opakovat v tomto rytmu o rozpětí 52-60 let. Je obecně známou skutečností, že se osud vnoučat podobá osudu jejich prarodičů ve většině případů víc, než se shoduje osud dětí a jejich rodičů. Zdá se také, že si vnoučata - poté, co se kolo osudu jednou otočilo - rozumějí lépe se svými prarodiči než se svými rodiči. Vždyť také data jejich narození leží na kole času, obepínajícím úsek 52-60 let, blíže k sobě. Je snadné najít v rámci tohoto cyklu paralely, i když to neumožní vyvodit tak přesné předpovědi, jak tomu je při znalosti staletých kronik. Moji prarodiče prožili velkou část svého mládí v krizových dobách s mnoha miliony nezaměstnaných - a dnes jsme na nejlepší cestě ona čísla ještě překonat. Dnes stejně jako tenkrát se Německo zotavovalo z prohrané války a němečtí politikové si znovu začínali (začínají) hrát s myšlenkou nasazení německých vojáků mimo vlastní území. Obě prababičky mé manželky se v oné době provdaly a - stejně jako moje žena v posledních letech - přivedly na svět dvě děti. Krátce nato obě ztratily své muže ve válce... Jak již řečeno, tato metoda není přesná a opakování v cyklu 52-60 let není závazné pro každý jednotlivý osud. Je to jen vymezující rámec.

Přesná data a konkrétní údaje - byť vypadají jakkoliv „náhodně" -mohou podávat pouze proroctví založená na staletých nebo ještě lépe na tisíciletých cyklech.

Z přinesených fotografií a vyprávěni sestavil Antonín Holec, Uničov 2008

Češi, kteří původně přicházeli na Volyň z různých důvodů, odcházeli později dál do světa. Jejich cesty vedli do Ameriky, dále do Ruska, ale i do Rumunska, Bulharska, Srbska i do Bosny a Chorvatska.

Dostal se nám do rukou sešit od rodiny pana Procházky z Libiny, ve kterém jejich děda sepsal svoji životní pouť a to doslova pouť - do Chorvatska. Pokusíme se toto zpracovat a otisknout.

Chtěl bych i nadále pokračovat v této knížečce a zaznamenávat vaše příběhy a fotografie. Máte-li něco, co by mohlo zajímat i naše potomky, informujte nás na internetové adrese: az.holcovi@volny.cz anebo na adrese bydliště: Antonín Holec, Plzeňská 823, 783 91 Uničov, mobil 775 193 781.

Mnoho zajímavého najdete na webové stránce volyňských Čechů v Uničově: http://www.scvp.cz Na této stránce najdete i další odkazy na organizaci volyňských Čechů.